

## Περί πορνείας

---

ΑΝΤΩΝΗΣ Δ. ΜΑΓΓΑΝΑΣ

ΟΜΟΤΙΜΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Το Δεκέμβριο του 2013 το Ανώτατο Δικαστήριο του Καναδά στην υπόθεση Bedford [2013] 3 SCR 1101 έκρινε αντισυνταγματικές όλες τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα που αφορούσαν την πορνεία [βλ. Ενδεικτικά τις υποθέσεις του Καναδικού Ανωτάτου Δικαστηρίου Hutt v. R [1978] 2 SCR 476 με ανάλυση στο Α. Μαγγανάς «Θέματα Εγκληματολογίας και Ποινικού Δικαίου», Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη 1999, R.v. Skinner [1990] 1 SCR 476 R.v. Downey [1992] 2 SCR 1001 με ανάλυση στο Α. Μαγγανάς «Το εγκληματικό Φαινόμενο στην πράξη», Αθήνα, Νομική Βιβλιοθήκη 2004 και R. v. Labaye, [2005] 3 SCR 728 με ανάλυση στο Α. Μαγγανάς στο «Ιδιαίτερα ζητήματα Ποινικού Δικαίου και Ποινικής Δικονομίας»] δεδομένου ότι δεν εξασφάλιζαν την υγεία και ασφάλεια των εκδιδομένων και ζήτησε από την Κυβέρνηση να ψηφίσει νέα νομοθεσία που να διασφαλίζει τις εκδιδόμενες μέσα σε ένα χρόνο. Οι εκδιδόμενες του Καναδά (και όχι μόνο) χαιρέτισαν με ενθουσιασμό την απόφαση αυτή. Η Κυβέρνηση προετοίμασε (πολύ γρήγορα σχετικά με τη δυσκολία και λεπτότητα του θέματος και για να σεβασθεί το χρονοδιάγραμμα που έθεσε το Ανώτατο Δικαστήριο) το νέο Σχέδιο Νόμου (Bill c-36) το οποίο έχει συναντήσει πολλές αντιδράσεις αφού τη μόνη ουσιαστική αλλαγή που φαίνεται να επιφέρει είναι ότι απαλείφει τον ορό πορνεία από όλα τα άρθρα του Κώδικα. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Υπουργού η γυναίκα θεωρείται θύμα και στόχος είναι να χτυπηθεί η ζήτηση με απώτερο στόχο να εξαλειφθεί η πορνεία. Η γυναίκα είναι ελεύθερη να εξασκεί το επάγγελμα εκείνος όμως που δημοσιεύει τις αγγελίες της (στον Τύπο ή μέσω face book) καθώς και ο πελάτης κινδυνεύουν να διωχθούν [!!!!] Εκτός του ότι οι ρυθμίσεις αυτές ουδεμία σχέση έχουν με το πνεύμα της απόφασης Bedford (ratio decidendi) ούτε οι ίδιες οι εκδιδόμενες δεν φαίνονται ικανοποιημένες (Βλ. σχετικά δημοσιεύματα ηλεκτρονικά και στον έντυπο Τύπο)

Στη συνέχεια παρατίθενται τρεις καναδικές αποφάσεις (με προσθήκη σχολίων) που δείχνουν καθαρά τις δυσκολίες αντιμετώπισης αυτού του δυσεπίλυτου κοινωνικού προβλήματος.

### 1) Μια κλασική περίπτωση προαγωγού

*R. c. Derisca, C.Q, 28/2/2011, no 500-01-021141-095*

Κατηγορίες:

Προαγωγή, σεξουαλική επίθεση, απειλές, σωματικές βλάβες, παράνομη κατακράτηση, παράνομη οπλοφορία.

Κατά του κατ/νου απαγγέλθηκαν δέκα κατηγορίες για το ότι με βία ή απειλή εξώθησε την X, κάτω των 18 χρόνων, σε έκδοση και ότι ζούσε από τα προϊόντα της πορνείας (αρθ. 212(2.1) Καν.Π.Κ., για σεξουαλική επίθεση κατά της X, για απειλές

θανάτου κατά της ΜΓ, της ΖΤ και της Χ, για σωματικές βλάβες και παράνομη κατακράτηση της Χ και για παράνομη οπλοφορία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία η καταγγέλλουσα-θύμα Χ γεννήθηκε το 1991 ήταν, επομένως, κάτω των 18 χρόνων όταν έγιναν τα αδικήματα. Το 2007 συνάντησε τον κατ/νο τον οποίο αναγνωρίζει με το όνομα Allan, όνομα που γνωρίζουν και οι άλλοι μάρτυρες. Αφού σχετίστηκε για ένα μικρό διάστημα μαζί του, σταμάτησαν να βλέπονται την άνοιξη του 2008. Τέλος Αυγούστου έρχεται εκ νέου σε επαφή με τον Allan, φεύγει από το πατρικό της σπίτι και μένει σε διάφορα μοτέλ τα οποία πληρώνει ο κατ/νος. Μετά από λίγες εβδομάδες ο τελευταίος πείθει την Χ να χορέψει σε ένα club για να του επιστρέψει τα χρήματα που είχε δώσει για εκείνη. Ένας σωφέρ οδηγεί την Χ σε ένα μπαρ κοντά στο Η, το οποίο το θύμα περιγράφει ως «club a gaffes» ή «club A+», που σημαίνει ένα κέντρο όπου οι γυμνές χορεύτριες προσφέρουν στους πελάτες σεξουαλικές υπηρεσίες που περιλαμβάνουν πεολειχίες, αυτοϊκανοποιήσεις και πλήρεις σεξουαλικές σχέσεις επί χρήμασι. Τις δύο μέρες που δούλεψε εκεί «κέρδισε» 2000 δολ. περίπου και αν αφαιρέσουμε ένα ποσόν που της έκλεψαν έδωσε επιστρέφοντας στον κατ/νο 1500 δολ. που θα χρησιμοποιηθούν για να πληρωθεί το μοτέλ Ε για ένα διάστημα. Στο ίδιο μοτέλ δέχθηκε πελάτες επί αμοιβή για δυο ημέρες. Τη μια οι πελάτες βρέθηκαν από αγγελία μέσω ίντερνετ και την άλλη η ίδια βρήκε τους πελάτες που τους «ψάρεψε» στο μπαρ του μοτέλ. Τα χρήματα χρησίμευσαν για να πληρωθεί το μοτέλ. Από το Δεκέμβριο του 2008 μέχρι το Μάρτιο του 2009 η Χ εργάζεται κατά διαστήματα στο μπαρ Φ ως γυμνή χορεύτρια. Πρόκειται για χορούς με επαφή διάρκειας 4 λεπτών περίπου που εκτελεί μπροστά στον πελάτη για 15 δολ. ο οποίος πελάτης μπορεί να αγγίξει το στήθος την πλάτη ή τους μηρούς της χορεύτριας όχι όμως την ηβική περιοχή. Κερδίζει μεταξύ 300 και 700 δολ για κάθε ημέρα εργασίας χρήματα που δίνει στον Allan ο οποίος της αφήνει 40 έως 60 δολ για έξοδα και φαγητό στο μοτέλ. Κατά το διάστημα εκείνο «φιλοξενείται» από τον ΡΤ, ιδιοκτήτη του μπαρ όπου χορεύει. Από το τέλος Φεβρουαρίου 2009 έως τις 25/3/2009 διαμένει σε ένα διαμέρισμα που βρήκε εκείνη αλλά ο Allan πλήρωσε το ενοίκιο και πήρε τα κλειδιά. Στο χώρο αυτό δέχθηκε 10 πελάτες περίπου για σεξ περιλαμβανομένων ολοκληρωμένων σχέσεων για 120 έως 140 δολ. ανά πελάτη. Τα χρήματα δίνονται στον κατ/νο ο οποίος παραμένει εκεί κοντά είτε στην είσοδο του διαμερίσματος είτε μέσα στο αυτοκίνητό του.

Μετά από ένα δείπνο στους γονείς της τα Χριστούγεννα του 2008, το «σκάει» από τον Allan και μένει σε ένα μοτέλ με κάποιον 2SHINE. Εκδίδεται για δύο μέρες και ο τελευταίος κρατά τα χρήματα. Στη συνέχεια επιστρέφει στο μπαρ Φ με τον καινούργιο φίλο όπου βρίσκεται ο Allan. Μια αρκετά έντονη συζήτηση γίνεται μεταξύ των δυο ανδρών και η Χ βλέπει τον Allan να σημαδεύει με όπλο τον αντίζηλο. Τελικά θα μείνει με τον Allan και θα συνεχίσει να εργάζεται στο μπαρ Φ.

Επιπρόσθετα, η Χ καταθέτει ότι ο κατ/νος δεν δίσταζε να την χτυπήσει όταν του αντιμιλούσε ή δεν τον υπάκουε ή δεν έκανε αυτά που της έλεγε. Αναφέρει ένα συγκεκριμένο γεγονός στο μοτέλ Ε το φθινόπωρο του 2008, όταν, παρουσία κάποιου άλλου της έσφιξε το λαιμό για μερικά δευτερόλεπτα και τη χαστούκισε μερικές φορές. Αναφέρει και άλλα παρόμοια περιστατικά. Στις 25/3/2009, ο κατ/νος την εξαναγκάζει να του κάνει μια πεολειχία πράγμα που εκείνη δεν θέλει εκφράζοντας καθαρά την άρνησή της. Τότε ο Allan της σφίγγει δυνατά το μπράτσο υποχρεώνοντάς την να υπακούσει. Δεν ήταν η πρώτη φορά που αναγκάστηκε να κάνει σεξ μαζί του.

Δυο τρεις μέρες πριν, ο κατ/νος της είχε δώσει μια γροθιά στα οπίσθια και τη μέρα της σύλληψής του μια γροθιά στο πρόσωπο στο διαμέρισμα που είχαν νοικιάσει. 7 ή

10 μέρες πριν τη σύλληψή του ο Allan την απείλησε λέγοντας ότι αν του φύγει θα τη βρει και θα τη σκοτώσει όπως και ζωογονείς της. Η Χ προσθέτει ότι όλα τα χρήματα που πήρε από τους χορούς επαφής στα μπαρ και τις σεξουαλικές σχέσεις στο διαμέρισμα τα έδωσε στον κατ/νο ο οποίος πλήρωνε για το μοτέλ και το διαμέρισμα και της άφηνε 40 ή 60 δολ. για τα έξοδα και τις ανάγκες της τις μέρες που χόρευε ως γυμνή χορεύτρια. Αποδέχεται, ακόμη, ότι κατ' αυτή την περίοδο έκανε εμπόριο ναρκωτικών με τον Allan.

Στη συνέχεια κατέθεσε η ΜΓ, μητέρα της Χ η οποία ανέφερε ότι γνώρισαν με το σύζυγό της για πρώτη φορά τον Allan το Δεκέμβριο του 2008. Ένα μήνα πριν τις 25/3/2009, όπως δεν είχε νέα της κόρης της για 8 μέρες, τηλεφώνησε στον κατ/νο αφήνοντας μήνυμα ότι θα ειδοποιούσε την αστυνομία αν δεν είχε νέα του Allan ή της κόρης της τις επόμενες ώρες. Λίγα λεπτά αργότερα ο Allan της τηλεφώνησε για να τη βεβαιώσει ότι η κόρη της ήταν καλά. Η Χ είχε τη συνήθεια να πηγαίνει στους γονείς της δυο φορές την εβδομάδα για ένα ντους και κάθε φορά συνοδευόταν από τον Allan ο οποίος την περίμενε στο αυτοκίνητό του και καλούσε συχνά για να της μιλήσει. Στις 25/3/2009 η Χ παρουσιάζεται στο σπίτι των γονιών της γύρω στις 21.00. Είναι νευρική και ταραγμένη και ζητά να καλέσουν την αστυνομία γιατί ο κατ/νος περιμένει κάτω και εκείνη δεν θέλει πια να ξαναγυρίσει κοντά του. Πληροφορεί τους αστυνομικούς ότι είναι πιθανόν οπλισμένος και ότι κρύβει ένα όπλο κάτω από το κάθισμα του οδηγού. Η μητέρα της Χ παρατηρεί επίσης εκχυμώσεις στο σώμα της κόρης της η οποία λέει ότι τις προκάλεσε ο κατηγορούμενος με τα χτυπήματά του.

Η Υ μια φίλη της Χ αναφέρει ένα περιστατικό όταν πήγε να επισκεφθεί τη φίλη της στο μοτέλ Ε. Ο Allan μπήκε απότομα, διέταξε την Χ να βγει σπρώχνοντας την. Κατόπιν άκουσε θόρυβο από χτυπήματα και την Χ να κλαίει. Όταν ο κατ/νος ανοίγει την πόρτα η Χ κλαίει και έχει τα μάγουλα κόκκινα. Όταν του σηκώνει τη φωνή, ο Allan την πιάνει από το λαιμό δίνοντάς της δυο δυνατά χαστούκια στο πρόσωπο που άφησαν σημάδια στα μάγουλα. Η Υ και η Χ θέλουν να φύγουν αλλά ο κατ/νος αρνείται να τις αφήσει προειδοποιώντας τις «αν καλέσετε την αστυνομία δεν ξέρετε τι μπορώ να σας κάνω» και μετά έφυγε.

Ο ΡΤ που καταθέτει στη συνέχεια είναι ιδιοκτήτης 2 κλαμπ με γυμνές χορεύτριες όπου «δούλευε» η Χ. Αν και κέρδιζε 300 με 400 δολ. κάθε φορά δεν είχε ποτέ χρήματα μιας και είχε έξοδα (η Χ). Στο κλαμπ την πήγαινε ο Allan ή ο σοφέρ του ΔΤ. Είναι ο κατ/νος που έκλεινε τηλεφωνικά το πότε θα πήγαινε η Χ για «δουλειά» Τέλος, ο ΔΤ αναφέρει τα ίδια γεγονότα για τον άλλο άνδρα και τον τσακωμό με τον Allan και ότι παρενέβη για να τους ηρεμώσει.

Οι αστυνομικοί που κατέθεσαν ανέφεραν για το τηλεφώνημα που δήχθηκαν στις 25 Μαρτίου. Όταν έφθασαν στο σημείο ζήτησαν να ερευνησουν, χωρίς ένταλμα, το αυτοκίνητο του Allan, εκείνος προσπάθησε να ξεφύγει τρέχοντας, τον συνέλαβαν αλλά δεν βρήκαν όπλο στο όχημα μόνο 4 κάλυκες. Το όπλο βρέθηκε, τελικά, στο υπόγειο όπου κατοικούσαν ο Allan με τη φίλη του ΔΛ, η οποία, καταθέτοντας στη συνέχεια, αρνήθηκε την ύπαρξη όπλου.

Ο κατ/νος στην κατάθεση του αναφέρει ότι συνάντησε την Χ το Νοέμβριο του 2007 καθώς και τις Υ και Ρ. Ήξερε οι και οι τρεις δούλευαν σαν «κορίτσια συνοδείας» δηλ. στην πορνεία. Για ένα διάστημα η Χ πουλούσε ναρκωτικά για λογαριασμό του μέχρι που συνελήφθη την άνοιξη του 2008. Στο δικαστήριο Ανηλίκων από όπου πέρασε η Χ έμαθε ότι ήταν κάτω των 18 χτενών. Στη συνέχεια δεν είχε καμία επαφή μαζί της μέχρι τον Αύγουστο 2008 όταν εκείνη επικοινωνήσε μαζί του. Η Χ έμενε τότε με την Υ και μαζί δεχόταν τους πελάτες ως «συνοδεία». Ο κατ/νος δέχθηκε να πουλά πάλι

ναρκωτικά η X γι' αυτόν υπό τον όρο ότι δεν θα έμενε με την Y για να μην κινήσουν υποψίες στην αστυνομία. Για λίγες εβδομάδες η X πουλά ναρκωτικά χωρίς, όμως, να του δίνει όλα τα χρήματα που βγάζει από το εμπόριο σταματά μάλιστα να του δίνει νέα της. Τον Οκτώβριο δέχεται μια κλήση από την X που παραπονιέται ότι τη χτύπησαν και την έκλεψαν. Πηγαίνει να την πάρει από το μοτέλ Λ και την μεταφέρει στο μοτέλ Ε όπου ο κατ/νος έχει πελάτες χρήστες ναρκωτικών με τους οποίους πρέπει να ασχοληθεί η X. Το Νοέμβριο του 2008 δέχεται μια νέα κλήση από την X που είναι μαζί με την Y και έναν προαγωγό που του ζητά ένα ποσό χρημάτων Ο κατ/νος πληρώνει στο άτομο αυτό 3000 δολ για να αφήσει την X να φύγει. Κατόπιν έχει μια κουβέντα με την X η οποία του φωνάζει «Δε μας παρατάς» (ta gueule). Θυμώνει παρασύρεται και τη χαστουκίζει και μετά φεύγει. Τέλος Νοεμβρίου/αρχές Δεκεμβρίου 2008 την ξαναείδε οπότε αυτή του ζήτησε να την μεταφέρει στο μπαρ του ΡΤ τον οποίο δεν γνωρίζει. Ο κατ/νος την οδηγεί και της αφήνει 300 δολ για να πληρώσει το δωμάτιό της.

Στις 24/12 ξαναείδε την X σε ένα δείπνο στους γονείς της και έκτοτε δεν είχε νέα της για μερικές μέρες. Δέχεται τηλεφωνήματα από τη μητέρα της X, η οποία ανησυχεί και επικοινωνεί με τον ΡΤ για να μάθει πού είναι η X. Εκείνος του απαντά ότι την εμπιστεύθηκε σε έναν άνδρα για να την «σπρώξει» στη δουλειά. Ζητά τότε να του φέρει ο άνδρας την X και ακολουθεί ο καυγάς που αναφέραμε πιο πάνω. Τελικά παίρνει την X και την οδηγεί σ' ένα μοτέλ όπου πουλά ναρκωτικά για λογαριασμό του.

Το Φεβρουάριο του 2009, η X δεν θέλει πλέον να πουλά ναρκωτικά στο κέντρο της πόλης και ξαναγυρίζει στο μπαρ Φ για να δουλέψει πάλι ως χορεύτρια. Στη συνέχεια η κατάσταση χειροτέρευσε όπως και η σχέση τους. Τότε ζήτησε από την X να του επιστρέψει χρήματα πρώτα 4000 δολ. μετά 20000 και τέλος 36000. Τον ίδιο μήνα με τα χρήματα που του επέστρεψε η X νοίκιασε το διαμέρισμα. Αναφορικά με τις συζητήσεις που είχε με την X, λέει ότι ήθελε να την αποτρέψει να χορεύει γυμνή ή να εκπορνεύεται και να την πείσει να επιστρέψει σε κείνον και να πουλά ναρκωτικά. Δηλώνει ότι ουδέποτε είχε στην κατοχή του όπλο και δεν ξέρει πως βρέθηκε το όπλο στο υπόγειο που κατοικούσε με τη φίλη του. Είναι μετά τη σύλληψή του που έμαθε για τους κάλυκες που βρεθήκαν στο αυτοκίνητό του

Στη συνέχεια η εισαγγελία κατέθεσε τα κείμενα μηνυμάτων που αντάλλαξαν με το κινητό του ο κατ/νος με την X

### *Η δικαστική κρίση*

Κατ' αρχάς ο δικαστής ασχολείται με την έννοια του όρου πορνεία. Δεδομένου ότι ο νομοθέτης δεν προσδιόρισε την έννοια, χρησιμοποιώντας προηγούμενες δικαστικές αποφάσεις καταλήγει ότι πρόκειται για την προσφορά από ένα άτομο σεξουαλικών υπηρεσιών με χρηματικό αντάλλαγμα (Renvoi relatif à l'art. 193 et à l'al. 195.1 (1) c) du Code criminel (Man.), (1990) 1 R.C.S. 1123, à la page 1159) Εξάλλου δεν είναι απαραίτητη η ύπαρξη σωματικής (φυσικής) επαφής. Μετά από μια διεξοδική ανάλυση της νομολογίας ως προς το αν οι «χοροί-επαφές» από τις γυνές χορεύτριες συνιστούν πράξη πορνείας, ο δικαστής εκτιμά ότι πράγματι πρόκειται για πράξη πορνείας αφού η χορεύτρια (στην περίπτωση του μπαρ Φ και a fortiori στα μοτέλ και το διαμέρισμα) επέτρεπε τους πελάτες, έναντι χρηματικού ανταλλάγματος, να την αγγίζουν στο στήθος, τα οπίσθια κι το υπόλοιπο σώμα πλην της ηβικής περιοχής.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό του κατ/νου ότι η έρευνα στο αυτοκίνητο του έγινε παράνομα και χωρίς ένταλμα ο δικαστής, αφού εξέτασε τη σχετική νομολογία, κατέληξε ότι η έρευνα δεν ήταν παράνομη αφού ο κατ/νος είχε, ουσιαστικά, εγκαταλείψει το όχημα του όταν βγήκε και άρχισε να τρέχει.

Τελικά ο δικαστής ,στηριζόμενος στις καταθέσεις αλλά και κυρίως στα μηνύματα που αντάλλαξαν και τα οποία παρατίθενται λεπτομερώς όπου φαίνεται καθαρά ο έλεγχος που ασκούσε ο κατ/νος στα ωράρια, τους πελάτες και τα χρήματα της Χ, δεν πιστεύει τους ισχυρισμούς του κατ/νου και τον κρίνει ένοχο για τα περισσότερα αδικήματα πλην εκείνων ότι εξώθησε την Χ στην πορνεία και ότι την κατακράτησε παράνομα

Ποινή 29 μήνες για κάθε κατηγορία μείον 55 μήνες προφυλάκισης.

### **Σχόλια Αντώνη Μάγγανα**

*Πρέπει να τονισθεί (βγαίνει από άλλη περίπτωση όπου ο κατ/νος είδε την αίτηση του για παροχή άσυλου στον Καναδά να απορρίπτεται) ότι ο κατ/νος είναι Αιτινός γεννηθείς το 1980 που ζήτησαν με τη μητέρα του παραμονή στον Καναδά το 1999. Έχει τελέσει σωρεία αδικημάτων εκτός από τα παρόντα και θεωρήθηκε τελικά ότι συνιστά κίνδυνο για την καναδική κοινωνία.*

*Εν προκειμένω πρόκειται για μια περίπτωση που ανήκει στο «κλασσικό» τρίπτυχο του οργανωμένου εγκλήματος. Πορνεία, ναρκωτικά, προστασία. Εντύπωση προξενεί το γεγονός ότι ο κατ/νος δέχτηκε πρόθυμα ότι είχε συνεργάτη την Χ στο εμπόριο ναρκωτικών μήπως αποφύγει την καταδίκη για τα άλλα πιο σοβαρά αδικήματα . Όσον αφορά την κοπέλα είναι, δυστυχώς, φαινόμενο των καιρών της επιδίωξης τη υλικής απόλαυσης.*

*Εντύπωση μου προκάλεσε ο ρόλος της μητέρας. Το ότι κάλεσαν το «φίλο» και προαγωγό της κόρης της στις 24/12, το ότι του τηλεφώνησε για να μάθει τι κάνει η κόρη της αλλιώς θα ειδοποιούσε την αστυνομία δηλώνει ή ότι ήταν πολύ αφελής ή ότι ήταν μια συνηθισμένη κατάσταση ή, τέλος ότι η κατάσταση αυτή τους βόλευε ποιος ξέρει μπορεί να είχαν και εκείνοι κάποια οικονομικά οφέλη*

\*

### **Σχόλια Πάνου Προτοπαππά**

*Οι λεπτομέρειες κυρίως ενδιαφέρουν σε μια τέτοια υπόθεση. Αυτές είναι που καταλήγουν στο πρωτεύον. Φαντάσου να έχουμε μπροστά μας μια τεράστια αναγεννησιακή τοιχογραφία ενός δάσκαλου της ζωγραφικής. Τα θέματα είναι συνήθως τα ίδια, τετριμμένα. Ακόμα και τα τοπία μοιάζουν. Το ίδιο και τα χτενίσματα, τα ρούχα, τα χαμόγελα. Αυτό που σε μαγνητίζει είναι να πλησιάσεις, και - αν δεν σε απομακρύνει ο φύλακας - να παρατηρήσεις από κοντά μια επιδέξια πινελιά, μια φουντωτή ουρά κάποιου σκύλου, ένα ξυλαράκι που πλέει στο νερό, και να δώσεις ζωή με τη φαντασία σου σε μια ιστορία που άρχισε και τελείωσε εκατοντάδες χρόνια πριν.*

*Εδώ έχουμε την ίδια τοιχογραφία. Μόνο που δεν περικλείει τοπία, αλλά τη δυστυχία της αστικής κοινωνίας, τη μοναξιά, το αδιέξοδο της υλιστικής ζωής που μας σπρώχνουν όλες οι δυνάμεις να ακολουθήσουμε και να την πιούμε μέχρι την τελευταία γουλιά αν και κατά βάθος ξέρουμε πως θα μας οδηγήσει στην απόγνωση. Κι όμως, ακόμα κι*

αυτές οι πρωτόγονες μορφές των ανθρώπων που απεικονίζονται στην τοιχογραφία της ιστορίας, όσο κι' αν δεν φαίνεται από την απόσταση προσέγγισης που επιτρέπουν τα μουσεία, αν ξεφύγουμε τελικά από τον «φύλακα» και καταφέρουμε να πλησιάσουμε τον πίνακα τόσο ώστε να δεχτούμε τα χνώτα των ταπεινών ανθρώπων που απεικονίζονται και δεν έχουν καμία φιλοδοξία αθανασίας, θα νιώσουμε όλη την απελπισία τους που κρύβεται με επιμέλεια κάτω από το προσωπίο του ρόλου τους. Ίσως εδώ δεν έχουμε να κάνουμε με φύλακα που μας εμποδίζει να πλησιάσουμε και να βυθιστούμε στα μυστικά του πίνακα και των λυτρωτικών λεπτομερειών του. Με τη συνήθεια και τον εθισμό που μας δημιούργησαν μάθαμε να καταπίνουμε αμάσητα όσα μας δίνει η «κρατούσα άποψη». Αυτός ο διανοητικός φύλακας του εθισμού μας, η αδιαφορία, είναι που κάνει τελικά τους «άλλους» τόσο απόμακρους και εχθρικούς.

Σημείωσα μια καθοριστική λεπτομέρεια από την αφήγηση της κοπέλας:

«Δύο φορές τη βδομάδα πήγαινε να κάνει μπάνιο στο σπίτι των γονιών της».

Δεν πήγαινε γιατί δεν είχε μπάνιο στα μοτέλ ή στα σπίτια που έμενε. Για κάποιον άλλο λόγο αναζητούσε αυτά τα αγνά σπαράγματα της αθωότητάς της. Αυτό το ελάχιστο που είχε απομείνει κι' έσβηνε στο πατρικό της σπίτι. Αυτή η απελπισμένη αναζήτηση των ημερών της αγνότητάς της μέσα από ένα απλό μπάνιο, έχει κάτι το μεγαλειώδες και ελπιδοφόρο. Όσο και να έψαξα στο μυαλό μου δεν βρήκα άλλη εξήγηση. Ένα άτομο να αναζητά το χαμένο χρόνο της καλοσύνης μέσα από μια τακτική επίσκεψη στο πατρικό του, δεν είναι καταδικασμένο. Αν βρισκόταν κάποιος να καταλάβει την αγωνία της, είμαι σίγουρος πως θα σωνόταν. Αλλά βλέπεις κανέναν δεν είναι πρόθυμος στον κόσμο μας. Κανένας φύλακας της έκθεσης δεν είναι πρόθυμος να σκύψει και ν' ακούσει, να ψάξει μες' τη λεπτομέρεια.

Τώρα θα ήθελα να θίξω το νομικό ζήτημα. Γράφει το κείμενο: «Δεδομένου ότι ο νομοθέτης δεν προσδιόρισε την έννοια του όρου πορνεία, χρησιμοποιώντας προηγούμενες δικαστικές αποφάσεις καταλήγει ότι πρόκειται για την προσφορά από ένα άτομο σεξουαλικών υπηρεσιών με χρηματικό αντάλλαγμα.»

Δεν συμφωνώ. Αν ήταν έτσι απλό, ο κόσμος μας είναι γεμάτος με πόρνες και χιλιάδες εκδίδονται κάθε μέρα χωρίς και οι ίδιες να το έχουν συνειδητοποιήσει. Παραδείγματα υπάρχουν άπειρα και θα αυξάνονταν σε μεγάλο βαθμό αν υπολογίζαμε και άλλα υποκατάστατα του ρευστού χρήματος δεκάδες υλικά ανταλλάγματα. Η αποπλάνηση ενισχύεται ύπουλα από τα χαρτονομίσματα, αλλά και από άλλα μέχρι που γίνεται εθισμός στην ευμάρεια. Κι ας μην πήραν ποτέ στη ζωή τους αυτές οι γυναίκες μετρητά. Αυτό που πιστεύω πως ξεχωρίζει καθοριστικά την πορνεία από τα σεξουαλικά συμβάντα είναι η συστηματική άσκησή της, η διάρκειά της. Δεν θα μπορούσα να προσδιορίσω χρονικά πότε πρέπει να θεωρείται συστηματική η άσκησή της, αλλά ένα μήνας ίσως θα ήταν ένα δίκαιο ορόσημο. Αυτό συζητείται ανάλογα και με την ωριμότητα του ατόμου. Ας μην ξεχνάμε δεκάδες υποθέσεις ανηλίκων όπως η Χ ή και μικρότερες που χρηματίζονται για παροχή σεξουαλικών υπηρεσιών, αλλά δεν μπορεί κανείς λογικός άνθρωπος να τους κολλήσει τη ρετσινιά της πορνείας.

Κάτι άλλο που θέλω να σχολιάσω είναι πως: «Εξάλλου δεν είναι απαραίτητη η ύπαρξη σωματικής (φυσικής) επαφής».

Σε αυτή την περίπτωση δεν νομίζω πως θα προλάβαιναν τα δικαστήρια να ασχολούνται με άκρως αμφιλεγόμενες υποθέσεις πορνείας. Θα έπρεπε δε αναμφισβήτητα να καθιερωθούν κλίμακες πορνείας. Πόσο πορνεία δηλαδή θεωρείται η ψηλάφηση του μηρού και πόσο της γάμπας; Νομίζω πως κάτι τέτοιο θα οδηγούσε σε χάος αλλά θα ήταν και πρακτικώς ανεφάρμοστο.

Όσο για το ότι το δικαστήριο τον έκρινε ένοχο για τα περισσότερα αδικήματα πλην εκείνων ότι εξώθησε την Χ στην πορνεία και ότι την κατακράτησε παράνομα, το βρίσκω ακατανόητο από τη στιγμή που την απείλησε επανειλημμένα πως θα μετάνιωνε αν έφευγε και μερικές φορές υπό την απειλή όπλου.

Προσωπικά δεν μου προξενεί ιδιαίτερη εντύπωση το γεγονός ότι ο κατηγορούμενος δέχθηκε πρόθυμα ότι είχε συνεργάτη την Χ στο εμπόριο ναρκωτικών μήπως αποφύγει την καταδίκη για την εκπόρνευσή της. Από την αφήγηση προκύπτει ένα άτομο βίαιο μεν και πιθανότατα επιρρεπές σε μελλοντικά βαρύτερα εγκλήματα, αλλά επί του παρόντος δείχνει να έχει ορισμένες ηθικές αρχές, όπως ο σεβασμός του στην οικογένεια της κοπέλας, που του επιτρέπουν να ελέγχει την παραβατικότητά του, να ιεραρχεί την βαρύτητα των παραβάσεών του, και να αποφεύγει – επί του παρόντος επαναλαμβάνω – τα ακόμα χειρότερα. Το γιατί θεωρεί τα ναρκωτικά ελαφρύτερο αδίκημα από την πορνεία είναι κάτι που εγώ δεν καταλαβαίνω (το αντίθετο πιστεύω).

Το ποια είναι η αλήθεια για το ποιόν των δύο πρωταγωνιστών δεν χρειάζεται και μεγάλη φιλοσοφία. Αλλά το ψάξιμο τής μεγάλης τοιχογραφίας με τον μεγεθυντικό φακό φέρνει μια αποκάλυψη. Όσα κρύβονταν από την αφήγηση της κοπέλας, φωτίζονται από την αφήγηση του Αϊτινού και το αντίστροφο. Το γεγονός γίνεται ξαφνικά πιο ανθρώπινο, πιο ανακουφιστικό, λιγότερο αγριευτικό.

Αν ωφελεί σε τίποτα μέσα στον ορυμαγδό παρόμοιων περιστατικών που αναπαράγει ο δυτικός πολιτισμός και δεν απασχολούν κανέναν, αμφιβάλλω. Η λύση είναι τόσο φανερή που απορώ με τον πολιτισμό μας: Μια βουτιά στον σκληρό τοίχο της αδιαφορίας και μια ανάδυση κρατώντας στο χέρι, σωσμένη, την πιο ταπεινή αχιβάδα. Αλλά για να πετύχουμε στις βαθιές καταδύσεις στη λεπτομέρεια της ζωής, χρειάζεται πρώτα να απαλλαγούμε από τα βαρίδια της ύλης. Και υπάρχουν πολλοί που σκύβουν σήμερα στην ύλη. Οι συντριπτικά περισσότεροι δηλαδή.

\*

### **Σχόλια Πατέρα Χριστόδουλου Χατζηθανάση**

Διάβασα με πολύ προσοχή την περίπτωση της Χ και του Αλλεν(;), και όπως γράφεις κι εσύ στο σημείωμα σου, πρόκειται για μια " κλασική" περίπτωση του χώρου αυτού. Η αλήθεια είναι ότι μου γεννήθηκαν αρκετά ερωτηματικά, πού όμως σπάνια τα απαντούν τα δικαστήρια και που όμως θα μπορούσαν ίσως να τα βοηθήσουν να καταλήξουν σε πιο " ολοκληρωμένες" αποφάσεις. Θα απαριθμήσω πρώτα μερικά από τα ερωτηματικά:

- 1) Γιατί δεν κλητεύθηκε και ο πατέρας της Α , δεν είχε καμία ευθύνη και συμμετοχή;
- 2) Τι γινόταν μέσα στο σπίτι της Α, πριν τα 16 της και ποια τα παιδικά της χρόνια;
- 3) Υπήρχαν άλλα μικρότερα αδέρφια της Α και το δικαστήριο έλαβε κάποια πρόνοια γι αυτά;

4) Ποιό είναι το ( έστω λίγο) λεπτομερέστερο παρελθόν του κατηγορουμένου;  
5) Πουθενά δεν αναφέρεται η τυχόν χρήση ναρκωτικών από τούς εμπλεκόμενους. Δεν υπήρχε;

6) Έγινε έρευνα και αποδόθηκαν κατηγορίες στα μπαρ, που είχαν ανήλικες χορεύτριες; Αυτά είναι μερικά ερωτήματα και ίσως μπορούν να προστεθούν και άλλα. Όσον αφορά στην ουσία της υποθέσεως, κατά τη γνώμη μου, παρ' όλο που η υπόθεση ξεκίνησε όταν η Α ήταν ανήλικη, φαίνεται ότι την συνέχισε όταν ενηλικιώθηκε. Άρα έχει κάποιες ευθύνες και αυτή (όταν ενηλικιώθηκε) και οι γονείς, τουλάχιστον για την περίοδο που ήταν ανήλικη. Πού βρίσκονταν οι γονείς και τι προσπάθησαν να κάνουν, όταν το ανήλικο παιδί τους χανόταν από το σπίτι; Σε ποιές κοινωνικές υπηρεσίες απευθύνθηκαν για βοήθεια, ή ποιές καταγγελίες έκαναν στην αστυνομία;

Έχω πάντοτε μία απορία, γιατί ένα παραβατικό άτομο το βοηθάμε και ενδιαφερόμαστε γι αυτό, μέχρι τα 18 παρά μια μέρα και στα 18 και μία μέρα το εγκαταλείπουμε ως ενήλικο; Άραγε αυτή η 18χρονη, δεν χρειάζεται βοήθεια για να σώσουμε ότι γίνεται να σωθεί; Το δικαστήριο ή κάποια άλλη υπηρεσία έλαβε κάποια μέριμνα; Τα μικρότερα αδέρφια, θ' ακολουθήσουν το δρόμο της μεγάλης αδελφής; Γιατί συνήθως έτσι συμβαίνει. Την πιθανότητα χρήσεως ναρκωτικών γιατί την παραβλέπουμε και στους δύο; Ο άνδρας στη φυλακή, μπορεί να είναι σε καλλίτερη μοίρα, ως προς την κοπέλα που μένει ελεύθερη, ως προς τα ναρκωτικά.

Μετά από αυτά τα λίγα, δεν θα ήθελα να επεκταθώ στο τεράστιο θέμα, του τι εμείς όλοι και ο καθένας ξεχωριστά κάνουμε ώστε να μην επαναλαμβάνονται ή και συνεχίζονται τέτοια ή παρόμοια περιστατικά.

Α) Ευθύνη έχουμε για το ποιούς στέλνουμε στη Βουλή, στο μέτρο του δυνατού.

Β) Ευθύνη έχουμε για το πως και ποιούς επιλέγουμε για δικαστές και εκπαιδευτικούς, όλων των βαθμίδων.

Γ) Ευθύνη έχουμε τέλος όλοι μας, για το πως διαπαιδαγωγούμε τα παιδιά μας και τι κάνουμε, όταν περιπτώσεις σαν του Άλλεν και της Α, πέφτουν στην αντίληψη μας. Αλήθεια, όταν αντιληφθούμε κάτι παρόμοιο προσπερνάμε σφυρίζοντας αδιάφορα, προσπαθούμε να κάνουμε ότι περνάει από το χέρι μας, ζητάμε βοήθεια από όποιον μπορεί να βοηθήσει και τέλος πάντων, όταν δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα, κάνουμε έστω λίγη προσευχή γι αυτούς;

## 2. Ποινικοποίηση της συμπεριφοράς του πελάτη πόρνης

R. c. Gagne, Cour Municipale (Δημοτικό Δικαστήριο της πόλης του Κεμπέκ), 20/8/2009, No 20070548

Προσέγγιση (communication, sollicitation) με σκοπό την πορνεία (ποινικοποίηση πελάτη πόρνης). Ο Gagne κατηγορείται ότι ήλθε σε επικοινωνία με ένα άτομο με σκοπό να ζητήσει τις σεξουαλικές υπηρεσίες από κάποιον που επιδίδεται στην πορνεία (αρθ. 213 (1) c) Καν.Π.Κ.

### Πραγματικά περιστατικά

Σύμφωνα με την εισαγγελία στις 20 Ιουνίου 2007, γύρω στις 17.00, η αστυνομία της πόλης του Κεμπέκ εκτελεί μια επιχείρηση που στοχεύει στη σύλληψη πιθανών πελατών της πορνείας του δρόμου στην οδό St-Vallier [Είναι σημαντικό να τονισθεί ότι πρόκειται για υποβαθμισμένη περιοχή του Down Town της πόλης και εδώ



πρέπει να γίνει ο σύνδεσμος με τη δημοσίευση του βιβλίου «Θέματα Εγκληματολογίας και Ποινικού Δικαίου» αναφορικά με τα αστυνομικά τεχνάσματα σε μια περίπτωση εμπορίας ναρκωτικών.]

Η αστυνομικός Κ. προσποιείται μια πόρνη ντυμένη με παλιά ρούχα, ένα jean και ένα t-shirt. Τα μαλλιά της είναι ξέπλεκα, η συμπεριφορά της ανέμελη σαν να μην έχει τίποτα να κάνει και να περιμένει. Δυο μελή του περιπολικού, δυο ανακριτές και ένας ντετέκτιβ [!!!!] συμμετέχουν επίσης σ' αυτή την επιχείρηση. Οι τελευταίοι παρακολουθούν από απόσταση τις συζητήσεις που μπορεί να κάνει η Κ. η οποία στέκεται στη γωνία δυο δρόμων και, χαζεύοντας, μετακινείται ελαφρά. Οι οδηγίες που της έχουν δοθεί είναι να έχει ύφος ξενοιαστώ και να μην κάνει πρώτη τις επαφές με τους πιθανούς υπόπτους. Είχαν μάλιστα συμφωνήσει για το σινιάλο που θα τους έκανε αν η επικοινωνία είχε ποπό τις σεξουαλικές υπηρεσίες. Θα ανασήκωνε το πανταλόνι της από τις πιέτες. Γύρω στις 17 και 40 ένα αυτοκίνητο Intrepid μπλε σκούρο σταματά στην απέναντι πλευρά από όπου είναι η αστυνομικός και κορνάρει, Η Κ δεν κινείται καθόλου. Το αμάξι μένει στη θέση αυτή για τρία τέσσερα λεπτά και μετά φεύγει. Τριάντα δευτέρα αργότερα το αυτοκίνητο επιστρέφει από την αντίθετη πλευρά του δρόμου. Περνά μπροστά από εκεί που στεκόταν η Κ και ακινητοποιείται στα τρία μετρά από την αστυνομικό. Εκείνη βλέπει το πίσω μέρος του οχήματος. Δεν κάνει τίποτα. Το αυτοκίνητο παραμένει στο σημείο αυτό για 3-4 λεπτά οπότε κάνει όπισθεν για να τοποθετηθεί τρία μέτρα από την αστυνομικό ακριβώς απέναντί της. Εκείνη βλέπει το μπρος μέρος του αυτοκινήτου χωρίς να διακρίνει τον οδηγό. Μετά από 30 δευτερόλεπτα, ο οδηγός αναβοσβήνει τα φώτα κατεβάζοντας το τζάμι της πόρτας του συνοδηγού. Η Κ δεν αντιδρά, ο οδηγός-κατηγορούμενος σκύβει προς το παράθυρο. Με τη σειρά της η Κ σκύβει για να τον δει. Είναι 17 και 45 περίπου και ακολουθεί η παρακάτω συνομιλία:

«Κατ. Πόσο χρεώνεις για μια π.... (Πεολειχία)?

Κ. 20 δολ.

Κατ Είσαι σίγουρη ότι θα τα καταφέρεις? Φαίνεσαι αρκετά «φευγάτη».

Κ: Ναι, ναι δεν υπάρχει πρόβλημα. Έλα να με βρεις στο χώρο στάθμευσης.»

Στο σημείο αυτό τελειώνει η συνομιλία.. Ταυτόχρονα, η Κ. υποδεικνύει στον οδηγό να πάει στο γειτονικό χώρο δημοτικής στάθμευσης στην απέναντι πλευρά του δρόμου. Ο κατ/νος πάει κατ' ευθείαν εκεί. Τότε η αστυνομικός κάνει το σινιάλο ανεβάζοντας το πανταλόνι της. Οι συνάδελφοι της, μεταξύ των οποίων ο Ρ. βρίσκονται στο χώρο στάθμευσης. Ο Ρ βλέπει ένα όχημα μάρκας Intrepid μπλε σκούρο να σταματά στο ύψος της Κ. Η τελευταία συνομιλεί με κάποιον επιβαίνοντα και/ στη συνέχεια κάνει το σινιάλο. Τότε το όχημα πάει στο πάρκιν και σταθμεύει 20 μέτρα από το αυτοκίνητο με συμβατικές πινακίδες του Ρ ο οποίος μετακινεί το όχημά του πίσω από το Intrepid. Δυο ντετέκτιβ προσεγγίζουν το αυτοκίνητο του κατ/νου, του ζητούν να κλείσει τη μηχανή και να κατέβει. Όταν εκείνος ανοίγει την πόρτα έχει στο αριστερό του χέρι ένα χαρτονόμισμα των 20 δολ. το οποίο αφήνει να πέσει στο πάτωμα μεταξύ καθίσματος και πόρτας του οδηγού. Ο Ρ τον ρωτά τότε γιατί άφησε να «πέσει» το χαρτονόμισμα και εκείνος απαντά ότι έψαχνε ,αλλά, τις τσέπες του. Όταν ο ντετέκτιβ Γ προβαίνει στη σύλληψη του κατ/νου, ο τελευταίος του δηλώνει ότι είναι ιδιωτικός ανακριτής, Ότι έχει συνεργαστεί στο παρελθόν τόσο με την

Ομοσπονδιακή όσο και με την Αστυνομία της Επαρχίας του Κεμπέκ, ότι το «κορίτσι» έδινε την εντύπωση τοξικομανή και ότι εκείνος δουλεύει για να τη βοηθήσει, ότι εργάζεται για ένα μη κερδοσκοπικό οργανισμό που βοηθά τους άπορους και ότι όλα αυτά ανήκουν στο λειτούργημά του να "ψαρεύει" (soliciter) τέτοια άτομα στο δρόμο. Συγχαίρει, μάλιστα, τους αστυνομικούς για τη δουλειά που κάνουν. Η σύλληψη του κατ/νου ήταν μια από τις 7-8 που έγιναν εκείνη την «επιχείρηση» της αστυνομίας και η μόνη όπου η αστυνομικός Κ έπαιξε το ρόλο της πόρνης. Μετά από κάθε σύλληψη η Κ συντάσσει Έκθεση σχετικά με την επικοινωνία με τον ύποπτο.

Από την πλευρά της η υπεράσπιση καταθέτει ότι ο κατ/νος δεν είναι από την πόλη του Κεμπέκ. Διαμένει σε ξενοδοχείο σε προάστιο της πόλης. Πριν από τα επίμαχα γεγονότα είχε αποσύρει χρήματα από ένα ΑΤΜ στην Άνω Πόλη και προσπαθούσε να βρει την κεντρική αρτηρία που έψαχνε διασχίζοντας την Κάτω Πόλη. Στο σημείο της σύλληψης είδε μια γυναίκα ακίνητη στη γωνία δυο δρόμων τους οποίους δεν γνωρίζει. Η γυναίκα δεν έχει καμία επικοινωνία με τους περαστικούς, πεζούς ή αυτοκινητιστές. Φαίνεται να βρίσκεται στον «κόσμο» της γεροντός που δημιουργεί ερωτηματικά στον κατ/νο. Νομίζει ότι μπορεί να χρειάζεται βοήθεια. Περιμένοντας το φανάρι στη διασταύρωση παρατηρεί τη συμπεριφορά της γυναίκας για μερικά λεπτά. Μόλις άναψε πράσινο ο κατ/νος διασχίζει το δρόμο και σταθμεύει λίγο πιο κάτω. Παρακολουθεί ακόμη τη γυναίκα για λίγα λεπτά. Τοποθετεί τον καθρέφτη έτσι ώστε να τη βλέπει. Δεν θυμάται να κορνάρισε. Εκείνη παραμένει πάντα ακίνητη στη γωνία. Ο κατ/νος πιστεύει ότι έχει ψυχιατρικά προβλήματα. Πρόθεσή του είναι να τη βοηθήσει. Αν πράγματι έχει ανάγκη από βοήθεια σκοπεύει να καλέσει το 911 ώστε να την αναλάβει η αστυνομία. Φεύγει από το σημείο που είχε σταματήσει και συνεχίζει την πορεία του. Λίγο πιο πέρα κάνει στροφή επί τόπου και επιστρέφει από την αντίθετη πλευρά για να έλθει σε επαφή με αυτή τη γυναίκα και να πάρει πληροφορίες για την «κατάσταση» της. Όταν επιστρέφει η γυναίκα βρίσκεται στο ίδιο σημείο. Τότε σταματά το όχημά του στο ύψος της για 5-30 δευτέρα μέχρι να κάνει όπισθεν και να σταματήσει σε απόσταση 3 αυτοκινήτων από την Κ. Για 3-4 λεπτά, ακόμη, παρατηρεί τη συμπεριφορά της. Της κάνει σήμα με τα φώτα του για να δει πώς θα αντιδράσει. Εκείνη προχωρά και τον κοιτάζει. Παρουσιάζει νευρικά τικ. Ξύνει τα χέρια της δεν φαίνεται να έχει, όμως, σημάδια στα μπράτσα ούτε μελανιές από σύριγγα. Ο κατ/νος αναρωτιέται αν έχει ψυχιατρικά ή άλλα προβλήματα υγείας, αν είναι μια πόρνη ή τίποτε από όλα αυτά. Κατά την άποψή του η συμπεριφορά της δεν είναι φυσιολογική. Δεν ανταποκρίνεται εκείνη που συναντάμε στις εκδιδόμενες. Καταθέτοντας στο δικαστήριο τονίζει ότι πίστευε ότι είχε ψυχιατρικά προβλήματα. Εξεταζόμενος, όμως, κατ' αντιπαράθεση, αναφέρει ότι μάλλον επρόκειτο για τοξικομανή αποκλείοντας την περίπτωση να ήταν εκδιδόμενη. Όταν τον πλησιάζει, κατεβάζει το παράθυρο της πόρτας του συνοδηγού και στρέφεται προς την Κ που είχε λυγίσει τα γόνατα και ακουμπούσε στην πόρτα. Ακολουθεί, τότε, η ακόλουθη συνομιλία.

« Κατ Είσαι καλά. Όλα είναι εντάξει? »

Κ. Ναι, Ναι, όλα καλά

Κατ. Τι κάνεις εδώ?

Κ. Εξαρτάται τι θέλεις

Κατ. Τι χρεώνεις για μια π...?

Κ. 20 δολ. Έλα να τα πούμε στο πάρκιν.

Η γυναίκα του δείχνει το γειτονικό χώρο στάθμευσης και εκείνος κατευθύνεται προς τα εκεί. Η Κ, που μέχρι τότε παρέμενε βασικά ακίνητη, αρχίζει να τρέχει προς το πάρκιν. Για τον κατ/νο ούτε αυτή η συμπεριφορά φαίνεται φυσιολογική. Μια εκδιδόμενη θα επιβιβαζόταν στο αυτοκίνητο και δεν θα άφηνε ένα πελάτη» να φύγει πράγμα που τον κάνει να πιστεύει ότι δεν πρόκειται για πόρνη.

Ως προς την επικοινωνία που είχε μαζί της, ο κατ/νος την εξηγεί από την επιθυμία του να δει τι σκεφτόταν και πώς εξηγείτο η συμπεριφορά της. Δεδομένου ότι στη δουλειά του υιοθετεί μια άμεση προσέγγιση των πελατών τη επιχείρησης, χρησιμοποίησε την ίδια προσέγγιση για να διαγνώσει τα προβλήματα τη Κ ρωτώντας για το πόσο στοιχίζει μια πεολειχία. Εξηγεί, ακόμη, ότι οποιαδήποτε άλλη προσέγγιση λιγότερο άμεση θα οδηγούσε τη γυναίκα να μην αποκαλύψει την κατάσταση στην οποία βρισκόταν. Ακόμη και αν δεν πιστεύει ότι είναι πόρνη μιλά για το κόστος της σεξουαλικής υπηρεσίας γιατί ορισμένοι τοξικομανείς προσφεύγουν και στην πορνεία. Σκόπευε να αλλάξει την προσέγγισή του στη συνέχεια. Το αν δέχθηκε να πάει στο πάρκιν είναι γιατί ήθελε να κουβεντιάσει μαζί της και ο χώρος στάθμευσης φαινόταν αρκετά «εμφανής» και άνετος δημιουργώντας μια αίσθηση ασφάλειας αφού μπορούσε κάποιος να δει τι γινόταν στο χώρο αυτό. Σταμάτησε το «όχημα δίπλα σε ένα φράχτη παράλληλο του πεζοδρομίου. Το αυτοκίνητό του είναι ορατό από το δρόμο όπως δείχνουν οι φωτογραφίες που τράβηξε ο κατ/νος. Στάθμευσε στο σημείο αυτό για να τον βλέπουν οι αστυνομικοί μήπως χρειασθεί να τους καλέσει. Αν ήθελε να κρυφθεί θα είχε σταθμεύσει πιο παράμερα. Εκεί που είχε σταματήσει ό,τι γινόταν μέσα στο αυτοκίνητο ήταν ορατό από τους περαστικούς αφού τα μπροστινά παράθυρα του οχήματος δεν έχουν μια σκούρα απόχρωση. Εκείνη την ώρα του βραδινού πολλοί διαβάτες κυκλοφορούν και επομένως ο κατ/νος είναι θεατός. Μόλις σταμάτησε θέλησε να βγει από το αυτοκίνητο βλέποντας τη γυναίκα να τρέχει. Του είπαν, τότε, να μείνει στη θέση του διότι τελεί υπό σύλληψη. Ο κατ/νος τονίζει ότι έβγαλε το 20δóλαρο από τη δεξιά τσέπη από ένα πακέτο 200 δολ. που μόλις είχε αποσύρει από το ΑΤΜ. Πρόθεσή του ήταν να χρησιμοποιήσει τα χρήματα για να ωθήσει τη γυναίκα να μιλήσει μαζί του. Ξανακαθίζοντας στο κάθισμα όπως του ζήτησαν οι αστυνομικοί το χαρτονόμισμα γλίστρησε από το χέρι του όταν προσπαθούσε να πιάσει το τιμόνι. Βεβαιώνει ότι, στο παρελθόν, έχει παρέμβει πολλές φορές σε άτομα σε δυσκολία, σε πλάνητες, τοξικομανείς ή ανθρώπους με ψυχολογικά προβλήματα έχει, όμως, κάνει λίγα για τις εκδιδόμενες. Συγκεκριμένα το 2006 παρενέβη 3 ή 4 φορές. Τα 10 περίπου τηλεφωνήματα στο 911 που καταγράφηκαν στο κινητό του δείχνουν ότι καλούσε την αστυνομία σε τέτοιες περιπτώσεις. Προσθέτει ότι κάνει, εδώ και 30 χρόνια παρόμοιες παρεμβάσεις.

Είναι διοικητικό στέλεχος μιας επιχείρησης έχοντας εξειδικευθεί στις έρευνες. Η επιμόρφωσή του είναι στη διοίκηση επιχειρήσεων και την επικοινωνία. Υπήρξε ιδιωτικός ντετέκτιβ και συνεργάστηκε με την αστυνομία για 15 χρόνια περίπου. Δεν έχει καμία κατάρτιση στην ψυχιατρική, την ψυχολογία ή την τοξικομανία ούτε ως κοινωνικός λειτουργός. Ισχυρίζεται, όμως, ότι έχει λάβει πρόσθετη επιμόρφωση στην ερμηνεία της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Ο εργοδότης του κατ/νου ασχολείται με πελατεία από την οποία ορισμένα άτομα αντιμετωπίζουν παρόμοιες δυσκολίες με αυτές που πιστεύει ότι αντιμετώπιζε η Κ στις 20/6/2007. Ένας συνεργάτης του

εργοδότη του παρεμβαίνει στους τοξικομανείς και ο ίδιος κάνει αυτή τη δουλειά κατευθύνοντας τους παρεμβαίνοντες της πρώτης γραμμής. Κατέθεσε, μάλιστα, στο δικαστήριο, έγγραφα που βεβαιώνουν αυτούς τους ισχυρισμούς του. Καλύπτουν, όμως την περιοχή της πόλης του Μόντρεαλ και όχι του Κεμπέκ. Παρουσιάζει ακόμη το βιογραφικό του καθώς και έγγραφα που βεβαιώνουν την ενασχόλησή του με διεθνή ανθρωπιστικά έργα και φωτογραφίες του με διάφορες προσωπικότητες. Δεν παρουσιάζει, όμως, φωτογραφίες από την καθημερινή του δράση και στο σημείο αυτό ο κατ/νος απαντά ότι οι διασημότητες φωτογραφίζονται ευκολότερα από την ανθρώπινη μιζέρια

Τη μέρα που είχε ορισθεί, αρχικά, για την ακρόαση, ο κατ/νος κατέθεσε πρόσθετα στοιχεία ως προς το ότι υποφέρει από διαβήτη εδώ και 9 χρόνια πράγμα που δημιουργεί προβλήματα στη στύση. Τα φάρμακα δεν τον βοήθησαν και τελικά ένας γιατρός του έδωσε ενέσεις που λειτουργούν δυο στις 3 φορές και τις οποίες κάνει εδώ και 5 χρόνια. Στις 20/6/2007 ο κατ/νος δεν έκανε την ένεση όπως έπρεπε άρα δεν μπορούσε να έχει στύση πράγμα που, κατ' εκείνον αποκλείει να ζήτησε σεξουαλικές υπηρεσίες.

#### *Η δικαστική απόφαση*

Συμφώνα με το δικαστή το αδίκημα της επικοινωνίας για σεξουαλικές υπηρεσίες που προβλέπει το αρθ. 213 1) c) Καν.Π.Κ. περιλαμβάνει τρία στοιχεία

- Το δημόσιο χώρο ή χώρο ορατό από το κοινό
- Μια συμπεριφορά ήτοι το να σταματήσεις κάποιον ή να επικοινωνήσεις μαζί του ή ακόμη να αποπειραθείς να προβείς σε κάποια από τις ενέργειες που αναφέρονται στο άρθρο και
- Την ειδική πρόθεση [πρόκειται για αδίκημα ειδικού δόλου], στην περίπτωση κάποιου που επιδίδεται στην πορνεία να προβεί σε πορνική σχέση με τον «πελάτη» και στην περίπτωση ατόμου που δεν επιδίδεται στην πορνεία να έχει σεξουαλικές υπηρεσίες από κάποιον άλλο (*R. c. Pake*, (1995) 103 C.C.C. (3d) 524, par. 17 ss. (C.A. Alb.).

Ο δικαστής υιοθετεί την άποψη ότι στην περίπτωση ατόμου που δεν επιδίδεται στη πορνεία δεν είναι απαραίτητο το πρόσωπο προς το οποίο απευθύνεται η επικοινωνία να εκδίδεται. Η πρόθεση που λαμβάνεται υπ' όψιν είναι εκείνη του προσώπου που προβαίνει στην επικοινωνία και όχι εκείνου που τη δέχεται (*Ruest c. La Reine*, (1991) 67 C.C.C. (3d) 476 (C.A.Q.); *Zandnowbari c. La Reine*, R.J.P.Q. 1989-154 (C.S.).

Ο δικαστής εκτιμά ότι πράγματι ο κατ/νος επικοινωνήσε με την αστυνομικό όντας σε δημόσιο χώρο για να έχει σεξουαλικές υπηρεσίες επί πληρωμή. Το ζήτημα είναι αν είχε την ειδική πρόθεση που απαιτείται. Εκείνος το αρνείται ισχυριζόμενος ότι ήθελε να βοηθήσει την Κ πράγμα όμως που δεν πείθει το δικαστή και δεν δημιουργεί μια εύλογη αμφιβολία για την ενοχή του για τους ακόλουθους λόγους

Ο κατ/νος λόγω της εμπειρίας του ως ανακριτής (ντετέκτιβ) και της μόρφωσής του δεν μπορεί να αγνοεί τι σήμαιναν τα λόγια που αντάλλαξε με την αστυνομικό. Άρα πρόκειται για επικοινωνία με στόχο την πορνεία. Παραδόξως αν και είχε συμπεράνει ότι δεν πρόκειται για πόρνη την προσεγγίζει ως τέτοια. Με την εμπειρία που ισχυρίζεται ότι έχει αν επρόκειτο για τοξικομανή ή διαταραγμένο άτομο η

προσέγγιση έπρεπε να ήταν διαφορετική. Επιπρόσθετα ο κατ/νος βγάζει το 20δóλαρο που αντιστοιχεί στην τιμή που του πρότεινε η Κ. Ο ισχυρισμός του ότι ήθελε έτσι να την κάνει να μιλήσει δεν φαίνεται αξιόπιστος. Ούτε και τα ότι το χαρτονόμισμα του γλίστρησε από τα χέρια μπορεί να γίνει πιστευτό. Το γεγονός ότι δεν βρέθηκε στο πάτωμα το νόμισμα αλλά μεταξύ πόρτας και καθίσματος αποδεικνύει ότι σκόπιμα το άφησε να «πέσει». Χωρίς σημασία για το δικαστή είναι το γεγονός ότι το αυτοκίνητο ήταν ορατό από το δρόμο ούτε και το ότι γνώριζε άτομα στην πόλη του Κεμπέκ που επιτελούσαν το ίδιο έργο. Η παρουσία έξαλλου του κατ/νο σε ένα δρόμο της Κάτω Πόλης άσχετο με το δρομολόγιο που έπρεπε να διαλέξει για να πάει στο ξενοδοχείο του δημιουργεί απορίες. Το στοιχείο της προηγούμενης καλής «συμπεριφοράς» είναι ο ίδιος που το προβάλλει και, σύμφωνα με το δικαστή, έχει πολύ λίγο βάρος σε παρόμοιες περιπτώσεις αφού, γενικά, οι πράξεις πορνείας τελούνται σε ιδιωτικούς χώρους μακριά από τα βλέμματα του κόσμου, Όσον αφορά το επιχείρημα του ιατρικού προβλήματος που παρουσιάζει ο κατ/νος δεν έχει τις γνώσεις για να αποφανθεί και όφειλε να έχει παρουσιάσει εμπειρογνώμονα. Έξαλλου, η στύση και η εκσπερμάτωση δεν είναι απαραίτητες για να υπάρξουν σεξουαλικές υπηρεσίες. Επομένως οι «απίθανες» εξηγήσεις που έδωσε ο κατ/νος δεν είναι ικανές να δημιουργήσουν μια εύλογη αμφιβολία ως προς την ειδική πρόθεση που απαιτεί το άρθρο 213 κι ο κατηγορούμενος κρίνεται ένοχος.

#### **Σχόλια Αντώνης Δ. Μαγγανάς**

*Νέα προσπάθεια του Ποινικού Δικαίου να επιβάλλει την κοινωνική «ηθική».*

*Το 1978, σε μια προσπάθεια του Καναδά να πατάξει την πορνεία του πεζοδρομίου με ό,τι αυτό συνεπάγεται (οχλήσεις για τους περιοίκους, Κινδύνους για τη δημόσια υγεία κοκ), το Ανώτατο Δικαστήριο του Καναδά είχε βάλλει ένα φρένο στις διώξεις εκδιδομένων με την υπόθεση Hutt, απαιτώντας η προσέγγιση (το «ψάρεμα») από την πλευρά της πόρνης να είναι «πιεστικό και επίμονο» (pressing and persistent). Η απάντηση του Καναδού Νομοθέτη ήλθε το 1983 όταν μέσα στο σύνολο των μεταρρυθμίσεων που αφορούσαν τα σεξουαλικά αδικήματα θέλησε να ποινικοποιήσει και τη συμπεριφορά του πελάτη θεωρώντας, υπό την πίεση των φεμινιστικών κινημάτων κυρίως, ότι ο κύριος υπεύθυνος για τη διαιώνιση του φαινομένου είναι ο πελάτης και όχι η εκδιδόμενη. Το αδίκημα δεν είναι σοβαρό αφού δικάζεται με τη συνοπτική διαδικασία (summary conviction), Όμως το στίγμα της ποινικής καταδίκης είναι σημαντικός παράγων για άτομα που μπορεί να είναι «ευπόληπτα» ή υπεράνω υποψίας.*

*Το ότι ο δικαστής, στην περίπτωση που ο/η αποδέκτης της πρόσκλησης δεν εκδίδεται αρκείται στην πρόθεση του κατ/νου να επιτύχει σεξουαλικές υπηρεσίες από κάποιον άσχετα αν εκδίδεται ή όχι, δημιουργεί προβλήματα. Φαίνεται λοιπόν να ποινικοποιείται το απλό γεγονός ότι ζητά κάποιος από κάποιον άλλο σεξουαλικές υπηρεσίες. Η πρόθεση όμως του νομοθέτη ήταν να ποινικοποιήσει τη συμπεριφορά του πελάτη «πόρνης»*

### **3. Εκμετάλλευση πόρνης**

*R. c Giguere, C Q, 2/5/08, no 2008 QCCQ 3113*

## *Προσδιορισμός ποινής*

Ο κατ/νος παραδέχθηκε την ενοχή του για το ότι μεταξύ 1999 και 2005 ζούσε από τα χρήματα του κυκλώματος πορνείας που είχε οργανώσει, για το ότι βρέθηκαν στην κατοχή του 87000 δολ προίοντα της εκμετάλλευσης του κυκλώματος, για το ότι είχε στην κατοχή του 2.1 γρ. κοκαΐνη και είχε στην κατοχή του παράνομα δυο πυροβόλα όπλα. Η εισαγγελία ισχυρίζεται ότι για έξι χρόνια εκμεταλλεύθηκε ένα σημαντικό δίκτυο πορνείας αποκομίζοντας μεγάλα κέρδη. Από την πλευρά του, ο κατ/νος υποστηρίζει ότι με αφέλεια και αγνοώντας τη σχετική νομοθεσία λειτούργησε ένα μικρό κύκλωμα γυναικείας πορνείας που του απέφερε ισχνά κέρδη και ενίοτε χρηματικές ζημιές.

## *Τα στοιχεία που παρουσίασε η εισαγγελία*

Το Σεπτέμβριο του 2004 η λοχαγός-ντετέκτιβ ΝΛ της Ομάδας Δίωξης ναρκωτικών και εγκλημάτων κατά των ηθών της Αστυνομίας της πόλης του Κεμπέκ, μετά από μια καταγγελία και πληροφορίες, ανέλαβε μια μεγάλη έρευνα για ένα σημαντικό δίκτυο πορνείας που λειτουργούσε για πολλά χρόνια στην περιοχή του Κεμπέκ. Τα αποδεικτικά στοιχεία καταδεικνύουν ότι μεταξύ 1999 και 2005 ο κατ/νος που χρησιμοποιούσε το όνομα “Roberto”, πλήρωνε για τη δημοσίευση μικρής αγγελίας στην εφημερίδα του Κεμπέκ, σε τακτική βάση, στη σελίδα που αφορούσε τις υπηρεσίες «συνοδείας», όπου προσφέρονταν οι σεξουαλικές υπηρεσίες που περιγράφονταν ως ακολούθως «κορίτσια, αγόρια, τραβεστί, αφρικανές, ζευγάρια, μεγάλη επιλογή, 24 ώρες» και αναφέρονταν ο αριθμός τηλεφώνου που αντιστοιχούσε με τη γραμμή που χρησιμοποιούσε ο κατ/νος για τη λειτουργία του δικτύου πορνείας. Σε άλλο σημείο της εφημερίδας δημοσίευε αγγελίες για τη στρατολόγηση «εργατριών του σεξ», τονίζοντας το σημείο ότι πρόσφερε καλλίτερους όρους εργασίας απ’ ότι άλλοι. Η ανάλυση των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων του κατ/νου έδειξε ότι για 60 μέρες μόνο, το Δεκ. του 2004 και τον Ιαν. του 2005 υπήρξαν 21211 επικοινωνίες μεταξύ του ίδιου, που απαντά προσωπικά στο ν αριθμό τηλ. που δίνονταν στην αγγελία, και τους πελάτες, δυο σωφέρ, 10 εκδιδόμενες/ους, άνδρες και γυναίκες λευκούς και μαύρους, 49 ξενοδοχεία εκ των οποίων 4 βρίσκονταν στη Λεωφόρο Η, όπου προσφέρονται ενοικιάσεις ΑΑ μικρής διάρκειας.

Μετά την εξάρθρωση του δικτύου το Μάρτιο του 2005 οι ανακριτές συνέδεσαν 3-4 ακόμη εκδιδόμενα άτομα που δούλευαν για τον κατ/νο το ίδιο διάστημα. Σύμφωνα με την ανακρίτρια ΝΛ, που έχει 15 χρόνια εμπειρία στο χώρο, 21211 τηλεφωνικές επικοινωνίες σε 60 μέρες, πράγμα που αντιστοιχεί με 350 κλήσεις την ημέρα «... δεν έχει ξαναγίνει» και θα προσθέσει μάλιστα ότι «ακόμη και οι μηχανόβιοι δεν το κάνουν αυτό». Μπροστά στην έκταση ενός τέτοιου δικτύου η αστυνομία αποφάσισε να αναλάβει μεγάλη έρευνα με πολλά μέσα για να το εξαρθρώσει. Κατά τη σύλληψή του, ο κατ/νος είχε στην κατοχή του 53 δελτία με περιγραφές εκδιδομένων ατόμων εκ των οποίων τα 27 ήταν στην άμεση κατοχή του. Στα δελτία υπήρχαν το όνομα, οι διευθύνσεις, το «παρατσούκλι», οι διαστάσεις- ακόμη και του πέους-, το χρώμα των μαλλιών και των ματιών, η φυλή και οι σεξουαλικές υπηρεσίες που πρόσφεραν.

Η Εισαγγελία κατέδειξε τον τρόπο λειτουργίας αυτού του κυκλώματος καθώς και τη συμμετοχή του κατ/νου στις καθημερινές δραστηριότητες και το ρόλο του ως προαγωγού με βάση τις εκθέσεις των διπλών πρακτόρων, αυτών που

παρακολουθούσαν τον κατ/νο για 16 μέρες και τις καταθέσεις δύο κοριτσιών που εκδόθηκαν για λογαριασμό του αυτή την περίοδο.

Συγκεκριμένα ο κατ/νος ρυθμίζει τα ραντεβού στέλνει τους σωφερ και επικοινωνεί με τις κοπέλες και τους πελάτες. Η ταρίφα ποικίλλει μεταξύ 120 και 200 δολ κατά μέσο όρο ανάλογα με τις υπηρεσίες και τις μετακινήσεις. Ο οδηγός κρατά 20 δολ. και τα υπόλοιπα μοιράζονται στα δύο μεταξύ εκδιδόμενου ατόμου και κατ/νου. Σύμφωνα με μια κοπέλα κέρδιζε, κατά μέσο όρο, 300 δολ την εβδομάδα για 5-6 σεξουαλικές υπηρεσίες.. Οι αποδείξεις που κατασχέθηκαν από την εφημερίδα δείχνουν ότι ο κατ/νος πλήρωσε γύρω στις 200 000 δολ. μετρητά για τη δημοσίευση των αγγελιών αυτό το διάστημα. Στα έξοδα αυτά πρέπει να προστεθούν τα ποσά για τα τηλέφωνα, τα αυτοκίνητα και τις μετακινήσεις. Τα στοιχεία από τις τραπεζικές καταθέσεις του κατ/νου δείχνουν μεταφορά πολλών χιλιάδων δολαρίων σε ρευστά, στη σύζυγό του καθώς και την πληρωμή 97 000 δολ. για την υποθήκη ενός κτιρίου που αγόρασε. Επιπρόσθετα την ημέρα της έρευνας στο σπίτι του, η αστυνομία βρήκε 86 980 δολ σε ρευστά, ένα αυτοκίνητο πολυτελείας Lincoln 2,1 γρ. κοκαΐνη και δύο πυροβόλα όπλα και όλ' αυτά κατασχέθηκαν. Τελικά, ο δικαστής με βάση τα στοιχεία, εκτιμά ότι ο κατηγορούμενος κέρδιζε το χρόνο 200 000 με 250 000 δολ από τις παράνομες του δραστηριότητες και την εκμετάλλευση του κυκλώματος πορνείας.

Από την πλευρά της η υπεράσπιση παρουσιάζει τα ακόλουθα στοιχεία. Ο κατ/νος είναι 64 χρόνων χωρίς ποινικό μητρώο. Ξεκίνησε την «επιχείρησή του το 1977 μετά από μια χρεωκοπία και μετά από την προτροπή μιας «δεσποινίδας» της οποίας όμως, παρά την ανάκριση, ισχυρίζεται ότι αγνοεί το όνομα μιας και την είχε συναντήσει τυχαία σε ένα μπαρ. και της είχε προτείνει να ξεκινήσουν μαζί ένα κύκλωμα πορνείας Έξαλλου επιμένει ότι δεν είναι κάποιος που συχνάζει στα μπαρ. Διευκρινίζει ότι, στη συνέχεια, αφού πήρε την θετική απάντηση ως προς τη νομιμότητα της επιχείρησης από δυο υπαλλήλους της εφορίας τόσο ομοσπονδιακής όσο και επαρχιακής ξεκίνησε με καλή πίστη το πρακτορείο «συνδοείας» του οποίου δηλώνει τα εισοδήματα ως αυτόνομος επαγγελματίας όπως δηλώνει στη φορολογική του δήλωση. Καταθέτει, επίσης, ότι μόνο 5-6 κοπέλες δούλευαν για λογαριασμό του που /η κάθε μια χρησιμοποιούσε 10-12 διαφορετικά ονόματα και κρατούσε διαφορετικά δελτία για κάθε μία. Δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει, με ακρίβεια, τα εισοδήματα από αυτή την επιχείρηση. Ενίοτε περνούσαν πέντε μέρες χωρίς τηλεφώνημα ενώ έπρεπε να πληρώνει τις αγγελίες. Επιμένει σε ορισμένα χαρακτηριστικά που είχαν οι δραστηριότητές του. Δεν υπήρχε εμπορία ναρκωτικών, δεν υπήρχε μοτέλ νοικιασμένο από το πρακτορείο, δεν υπήρχε κακομεταχείριση απέναντι στα εκδιδόμενα άτομα, δεν ήταν υποχρεωμένα να εκδίδονται ούτε τα παρότρυνε κάποιος να εκπορνευθούν, είχαν καλές συνθήκες εργασίας καθώς και απόλαυες και τέλος δεν υπήρχαν ανήλικες ούτε χώρος συγκέντρωσης. Αυτά που ισχυρίζεται ο κατ/νος τα επιβεβαιώνει και μια εκδιδόμενη που κατέθεσε και είχε δουλέψει μαζί του για χρόνια.

Η κόρη του κατ/νου που κατέθεσε στο δικαστήριο ανέφερε ότι ο πατέρας της επηρεάστηκε παρά πολύ από τη σύλληψη και την αρνητική επίδραση στη φήμη του που ήρθε σαν συνέπεια. Είναι ένας καλός πατέρας και ήλθε πιο κοντά στα παιδιά και τα εγγόνια του μετά από τις δικαστικές διαδικασίες χωρίς να υπάρχει, πλέον, κίνδυνος υποτροπής

Στην έκθεση για την επιβολή της ποινής, ο αξιωματικός επιτήρησης αναφέρει, καταρχάς, ότι είναι απίθανο να λειτούργησε ο κατ/νος ένα τόσο σημαντικό κύκλωμα

χωρίς να συνειδητοποιήσει τον παράνομο χαρακτήρα του. Παρ' όλ' αυτά υιοθετεί μια αμφιλεγόμενη/η συμπεριφορά. Προσπαθώντας να μειώσει την ευθύνη του εμφανίζει τον εαυτό του ως θύμα του μηχανισμού της Δικαιοσύνης δείχνοντας πολύ μικρή κοινωνική υπευθυνότητα. Παρ' όλ' αυτά συνεργάστηκε πλήρως για την προετοιμασία της έκθεσης, δεν παρουσιάζει εγκληματική ή αντικοινωνική συμπεριφορά και η δράση του εντάσσεται μέσα στο γενικότερο πλαίσιο κοινωνικών αξιών επηρεασμένη από μια ηθική «λειτουργική». Διαθέτει ένα δυναμικό για επιχειρήσεις και άρχισε ήδη να ασχολείται στην αγορά εργασίας πράγμα που του εξασφαλίζει ένα επαρκές εισόδημα ενώ ταυτόχρονα παραμένει ένας κάλος οικογενειάρχης διατηρώντας δεσμούς με τα παιδιά και τα εγγόνια του. Τέλος ο κίνδυνος υποτροπής είναι μικρός.

### *Η δικαστική κρίση*

Ο δικαστής δεν πιστεύει τον κατ/νο ούτε κατάφερε να του δημιουργήσει μια εύλογη αμφιβολία. Κατουράς η κατάθεση του υπήρξε ασαφής, απίθανη και αντιφατική. Τα στοιχεία εξάλλου είναι συντριπτικά ως προς το μέγεθος της επιχείρησής του. Ούτε μπορεί και εκείνος να πιστέψει ότι έδρασε από αφέλεια.. Ως προς τις ελαφρυντικές περιστάσεις που αναφέρει ο συνήγορος του κατ/νου ο δικαστής περιορίζεται να απαντήσει ότι στα μάτια του νόμου δεν υπάρχει «κάλος προαγωγός» Ακόμη και αν η πορνεία δεν αποτελεί αδίκημα όταν ασκείται ατομικά η προαγωγή, ήτοι το να ζει κάποιος εν όλω ή εν μέρει από τα χρήματα που αποφέρει η εκπόρνευση ενός άλλου προσώπου αποτελεί αδίκημα για το οποίο ο Καναδός νομοθέτης προβλέπει μέγιστη ποινή 10 χρόνων κάθειρξη. (αρθ. 212 (1) (j) Καν.Π.Κ. Το ότι αποδέχθηκε την ενοχή του δεν σημαίνει και πολλά πράγματα αφού υποβαθμίζει τη σημασία της πράξης του μη έχοντας συνειδητοποιήσει πραγματικά τη σημασία της. Η απουσία ποινικού μητρώου δεν μπορεί να ληφθεί υπ' όψιν αφού η συμπεριφορά του αυτή κράτησε 6 χρόνια. Μένουν, λοιπόν, ως ελαφρυντικοί παράγοντες η σταθερή εργασία, ο χαμηλός κίνδυνος υποτροπής κυρίως λόγω της προχωρημένης ηλικίας, ο αποτρεπτικός χαρακτήρας της δικαστικής διαδικασίας και οι συναισθηματικοί δεσμοί με την οικογένειά του που διευκολύνουν την κοινωνική επανένταξη του κατ/νου.

Ως προς τους επιβαρυντικούς παράγοντες ο δικαστής υπογραμμίζει την απουσία αυθορμητισμού, τη μη συνειδητοποίηση της βαρύτητας της πράξης, τον προμελετημένο σχεδιασμό, και τη διάρκεια. Εν κατακλείδι ο κατ/νος για 6 χρόνια καρπώθηκε τα κέρδη μιας εγκληματικής δραστηριότητας που είχε ο ίδιος σχεδιάσει και μελετήσει προσεκτικά.

Αφού αναφέρει ο δικαστής τις παραμέτρους που πρέπει να λάβει υπ' όψιν του βάσει της καναδικής νομοθεσίας για την επιβολή της ποινής υπογραμμίζει ότι ο σεξουαλικός χαρακτήρας των πράξεων που περιλαμβάνει η προαγωγή κινδυνεύει να προκαλέσει κάποια σύγχυση ως προς τους λόγους επιβολής μιας ποινής σε παρόμοιες περιπτώσεις πράγμα που ζητά από το δικαστήριο να αποσαφηνίσει τη διάκριση μεταξύ ηθικής ευθύνης στο ποινικό δίκαιο και θρησκευτικής ηθικής. Στην υπόθεση Labaye {πρόκειται για την υπόθεση που επέτρεψε ουσιαστικά τη λειτουργία των κλαμπ για «ομαδικό σεξ»} το Ανώτατο Δικαστήριο τόνισε ότι η ποινική ευθύνη δεν στηρίζεται στις προσωπικές αντιλήψεις του καθενός ούτε στις, συνταγματικά κατοχυρωμένες, θρησκευτικές πεποιθήσεις αλλά αναφέρεται στην παραβίαση κοινών αξιών τις οποίες ενστερνίσθηκε το σύνολο της καναδικής κοινωνίας μέσα από τα κείμενα του Συντάγματος και του Ποινικού Κώδικα. Για να επιβληθεί μια ποινή βάσει του ποινικού δικαίου, ο κατ/νος πρέπει να έχει προσβάλλει αυτές τις κοινωνικές



αξίες που έχουν αναγνωρισθεί επίσημα. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η καταδίκη κάποιου που προσέβαλλε τις αξίες ορισμένων ατόμων ή ομάδων.

Μια προσεκτική εξέταση των υποθέσεων όπου επιβλήθηκαν ποινές για προαγωγή δείχνει ότι υπάρχουν μεγάλες διαφορές ανάλογα με τις περιπτώσεις. Πάντως, η καναδική νομολογία θεωρεί την προαγωγή ως σοβαρό αδίκημα για το οποίο, καταρχάς, πρέπει να επιβληθεί ποινή κάθειρξης. Τα δικαστήρια πρέπει να δώσουν έμφαση στην καταγγελία της πράξης και την αποτροπή, ιδίως όταν πρόκειται για εκτεταμένη εμπορική επιχείρηση και άσχετα από την μη ύπαρξη ποινικού μητρώου ή άλλων επιβαρυντικών παραγόντων.

Εν προκειμένω ο δικαστής εκτιμά ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στην αποδοκιμασία και καταγγελία της πράξης καθώς και στην αποτροπή χωρίς βέβαια να παραμερισθεί ο παράγοντας τα κοινωνικής επανένταξης. Για όλους αυτούς τους λόγους δεν μπορεί να δεχθεί την πρόταση της υπεράσπισης για αναστολή ή για έκτιση της ποινής στην κοινότητα και επιβάλλει ποινή φυλάκισης 2 χρόνων.

### **Σχόλια Α. Μαγγανά**

*Όταν είσαι μόνος σε ένα ξενοδοχείο μακριά από την οικογένειά σου, ο πειρασμός να σχηματίσεις στο καντράν το τηλέφωνο ενός γραφείου «συνοδείας» είναι μεγάλος. Οι αγγελίες υπάρχουν άφθονες και «διακριτικά» προκλητικές σε σπιρτόκουτα ή στον κατάλογο του ξενοδοχείου στο κομοδίνο δίπλα στο κρεβάτι. Οι λόγοι που σε σπρώχνουν να το κάνεις είναι πολλοί. Ο φόβος της μοναξιάς, η έλξη του απαγορευμένου, του αγνώστου και της περιπέτειας χωρίς αναγκαστικά να αποζητάς σεξουαλικές υπηρεσίες. Το αν θα το κάνεις τελικά εξαρτάται από τις ηθικές σου αντιστάσεις. Όμως για να υπάρξουν αυτά τα γραφεία χρειάζεται να υπάρχουν και οι «επιχειρηματίες που θα λειτουργήσουν αυτές τις επιχειρήσεις. Πού χαράζει τα όρια μεταξύ νόμιμου και παράνομου η σημερινή υπερκαταναλωτική κοινωνία μας μόνο η Πυθία μπορεί να το προβλέψει με κριτήριο πάντοτε το χρηματικό κέρδος και επικάλυψη ή πρόφαση τις κοινωνικές και ηθικές αξίες.*

*Η παρούσα υπόθεση ενέχει ορισμένες ιδιαιτερότητες. Καταρχάς δεν πρόκειται για «κλασικό» προαγωγό ο οποίος είναι, συχνά μέλος του υποκόσμου, κακομεταχειρίζεται την /τις κοπέλα/λες αποτελώντας ένα βασικό κρίκο στην αλυσίδα του trafficking. Πρόκειται για έναν οικογενειάρχη 60 χρόνων ο οποίος μετά από μια εμπορική χρεωκοπία σκέφτηκε (αφελώς ή όχι δεν ενδιαφέρει) ότι μέσα στην καταναλωτική κοινωνία που ζούμε και δεδομένου ότι η «ιδιωτικού χαρακτήρα» πορνεία δεν απαγορεύεται θα μπορούσε να λειτουργήσει ένα γραφείο «συνοδείας» όπως άλλοι επιχειρηματίες εκμεταλλεύονται τα μπαρ με γυμνές χορεύτριες όπου οι κοπέλες προσφέρουν νόμιμα τις ίδιες σεξουαλικές υπηρεσίες κάτω από πολύ χειρότερες συνθήκες από ότι εν προκειμένω. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι ο κατ/νος φρόντιζε για την ασφάλεια και τις συνθήκες εργασίας αυτών που δούλευαν για λογαριασμό του. Ένας δικός του σωφέρ τις οδηγούσε σε συγκεκριμένο ξενοδοχείο και τα «έσοδα» μοιράζονταν. Οι κοπέλες όλες ενήλικες δούλευαν με τη θέλησή τους Ποιος λοιπόν είναι ο λόγος της επιβολής ποινής εγκλεισμού σε έναν «σύγχρονου» επιχειρηματία που εκμεταλλεύεται τις «δυνατότητες» που του προσφέρει ένα νομικό σύστημα που έχει μεγάλες δυσκολίες να προσδιορίσει τι είναι νόμιμο και τι παράνομο σε ένα χώρο όπου η κοινωνική ηθική εμπλέκεται με το Δίκαιο. Δεδομένου ότι από αυτά*

που αναφέρθηκαν φαίνεται ότι η υπόθεση ξεκίνησε μετά από καταγγελία ίσως κάποιος επαγγελματικός «αντίζηλος» δεν έβλεπε με καλό μάτι τα κέρδη που έκανε ο κατ/νος από την επιχείρησή του και προέβη στην καταγγελία. Είναι σίγουρο ότι στα περιβάλλοντα αυτά (και όχι μόνον) ο ανταγωνισμός δεν γίνεται με βάση τους κανόνες του fair play. Πολλές φορές μάλιστα το δίκαιο και ιδιαίτερα το ποινικό αποτελεί έναν ισχυρό σύμμαχο για να βγουν από τη μέση ορισμένοι που αποτέλεσαν αντικείμενο φθόνου. Πρόσφατα ο Σύλλογος για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των «εργατριών του σεξ» του Βανκούβερ καθώς και η ΚΑ Ε με 30 χρόνια εργασίας και εμπειρίας στο χώρο ζήτησαν από τα καναδικά δικαστήρια να αναγνωρίσουν ότι έχουν έννομο συμφέρον για να προσβάλλουν ως αντισυνταγματικά όλα τα άρθρα του Καναδικού Ποινικού Κώδικα που αναφέρονται στην πορνεία μεταξύ αυτών και το άρθρο που μας απασχόλησε παραπάνω ως αντιβαίνοντα σε βασικές διατάξεις του Χάρτη Δικαιωμάτων (Συντάγματος) του Καναδά. Το Ανώτατο Δικαστήριο τους δικαίωσε [Canada (Procureur général) c. Downtown Eastside Sex Workers United Against Violence Society 2012] 2 R.C.S. 524]. Είναι, λοιπόν, πιθανό σύντομα να κριθούν τα άρθρα αντισυνταγματικά και, ουσιαστικά, να καταργηθούν και να ανοίξει ο δρόμος και για τον Καναδά για τη νομιμοποίηση της πορνείας ως ελεύθερου επαγγέλματος. Στην περίπτωση αυτή επιχειρήσεις όπως εκείνη του κατ/νου θα είναι νόμιμες.

\*

### **Σχόλια Πάνου Πρωτοπαππά**

Κράτησα στις σημειώσεις μου τα εξής οικονομικά στοιχεία από τη δικογραφία:

Κατά τη σύλληψή του, ο κατηγορούμενος είχε στην κατοχή του 53 δελτία με περιγραφές εκδιδομένων ατόμων από τα οποία τα 27 δικά του. Η «ταρίφα» ποικίλλει μεταξύ 120 και 200 δολ κατά μέσο όρο. Ο οδηγός κρατά 20 δολ. και τα υπόλοιπα μοιράζονται στα δύο μεταξύ εκδιδομένου ατόμου και κατηγορουμένου. Σύμφωνα με μια κοπέλα κέρδιζε, κατά μέσο όρο, 300 δολ την εβδομάδα. Ο κατηγορούμενος πλήρωσε γύρω στις 200 000 δολ. μετρητά για τη δημοσίευση των αγγελιών. Στα έξοδα αυτά πρέπει να προστεθούν τα ποσά για τα τηλέφωνα, τα αυτοκίνητα και τις μετακινήσεις. Με βάση αυτά τα στοιχεία, ο δικαστής εκτιμά ότι ο κατηγορούμενος κέρδιζε το χρόνο 200 000 με 250 000 δολ. από τις παράνομες του δραστηριότητες και την εκμετάλλευση του κυκλώματος πορνείας. Σύμφωνα με τους δικούς μου υπολογισμούς ο κατηγορούμενος είχε κέρδος περί τα 140 δολάρια από κάθε εκδιδόμενο προ διαφήμισης και εφορίας. Με έναν πρόχειρο υπολογισμό βρίσκω λογικό να του έμενε ένα 20%. Επομένως από κάθε δουλειά είχε κέρδος 28 δολ το πολύ. Αριθμός που οποίο προσεγγίζει σημαντικά προς τα κάτω το ποσόν που υπολόγισε ο δικαστής και όχι η ανακρίτρια, της οποίας το συμπέρασμα βρίσκω τελείως εξωπραγματικό και εμπαιθές. Ο ίδιος ο κατηγορούμενος ισχυρίζεται όμως πως πολλές φορές είχε «χασούρα». Με βάση το χαρακτήρα του, τον πιστεύω. Πρέπει να παραδεχτώ πως σε μια τόσο ανορθόδοξη επιχείρηση είναι πολλοί οι αστάθμιστοι παράγοντες, και το συνολικό κέρδος μακροχρονίως πολύ μικρότερο.

Από την πλευρά της η υπεράσπιση παραδέχεται πως ο κατηγορούμενος δεν είχε ποινικό μητρώο, διέθετε μια νόμιμη επιχείρηση που κατοχύρωσε τη νομιμότητα της με την ομοσπονδιακή όσο και την επαρχιακή εφορία, και ξεκίνησε με καλή πίστη το πρακτορείο «συνοδείας» του οποίου δήλωνε τα εισοδήματα ως αυτόνομος επαγγελματίας όπως φαίνεται και από τη φορολογική του δήλωση. Επιπλέον παραδέχονται πως δεν υπήρχε εμπορία ναρκωτικών, δεν υπήρχε κακομεταχείριση

απέναντι στα εκδιδόμενα άτομα, τα οποία δεν ήταν υποχρεωμένα να εκδίδονται, ούτε τα παρότρυνε να εκπορνευθούν, είχαν καλές συνθήκες εργασίας καθώς και απολαβές και τέλος δεν υπήρχαν ανήλικες ούτε χώρος συγκέντρωσης. Σημειώνω όμως ότι βρέθηκε όπλο στην κατοχή του. Από τον χαρακτήρα του εικάζω πως το κατείχε για δική του προστασία, αφού είναι γνωστοί οι κίνδυνοι αυτού του επαγγέλματος και μάλιστα όταν ασκείται από έναν αλλόκοτο και ουρανοκατέβητο στο επάγγελμα που εφάρμοζε τους δικούς του κανόνες σούπερ μάρκετ, αδιαφορώντας για τους νόμους του υποκόσμου τον οποίο αγνοούσε προκλητικά.

Η κόρη του κατέθεσε στο δικαστήριο ότι ο πατέρας της επηρεάστηκε πάρα πολύ από τη σύλληψη και την αρνητική επίδραση στη φήμη του που ήλθε σαν συνέπεια. Είναι ένας καλός πατέρας και ήλθε πιο κοντά στα παιδιά και τα εγγόνια του μετά από τις δικαστικές διαδικασίες χωρίς να υπάρχει, πλέον, κίνδυνος υποτροπής. Αντιθέτως ο αξιωματικός επιτήρησης αναφέρει ότι είναι απίθανο να λειτούργησε ο κατηγορούμενος ένα τόσο σημαντικό κύκλωμα χωρίς να συνειδητοποιήσει τον παράνομο χαρακτήρα του.

Αναρωτιέμαι για ποιόν παράνομο χαρακτήρα πρόκειται. Από όλους τους μάρτυρες δεν προκύπτει παρανομία. Μερικές φορές σκέπτομαι πως ορισμένα άτομα είναι εξαιρετικά επιρρεπή στην πλύση εγκεφάλου μιας κοινωνίας που λειτουργεί με κλισέ και συνθήματα σαν τον Παυλόφ και τα σκυλιά του.

Παρ' όλα αυτά παραδέχονται πως συνεργάστηκε πλήρως για την προετοιμασία της έκθεσης, δεν παρουσιάζει εγκληματική ή αντικοινωνική συμπεριφορά και η δράση του εντάσσεται μέσα στο γενικότερο πλαίσιο κοινωνικών αξιών επηρεασμένη από μια ηθική «λειτουργική». Διαθέτει ένα δυναμικό για επιχειρήσεις και άρχισε ήδη να ασχολείται στην αγορά εργασίας πράγμα που του εξασφαλίζει ένα επαρκές εισόδημα ενώ ταυτόχρονα παραμένει ένας καλός οικογενειάρχης διατηρώντας δεσμούς με τα παιδιά και τα εγγόνια του. Τέλος ο κίνδυνος υποτροπής είναι μικρός.

Ο δικαστής από τη μεριά του δεν πιστεύει τον κατηγορούμενο, ούτε κατάφερε να του δημιουργήσει μια εύλογη αμφιβολία διότι η κατάθεση του υπήρξε ασαφής, απίθανη και αντιφατική. Τα στοιχεία εξάλλου λέει πως είναι συντριπτικά ως προς το μέγεθος της επιχείρησής του. Απορώ για πολλά από τα συμπεράσματα του δικαστή. Το ότι δεν πιστεύει τον κατηγορούμενο αλλά δεν αποδεικνύει το συλλογισμό του είναι μια αυθαιρεσία. Εξάλλου ο ίδιος ο δικαστής προσδιόρισε το μέγεθος της επιχείρησης του. Πώς τώρα τα αμφισβητεί; Λέει επίσης ο δικαστής πως ακόμη και αν η πορνεία δεν αποτελεί αδίκημα όταν ασκείται ατομικά, η προαγωγή, ήτοι το να ζει κάποιος εν όλω ή εν μέρει από τα χρήματα που αποφέρει η εκπόρνευση ενός άλλου προσώπου αποτελεί αδίκημα.

Αυτός ο νόμος αξίζει να σχολιασθεί γιατί αν ερμηνευτεί στενά μπορεί να οδηγήσει σε αδικίες. Πιστεύω πως η φράση: «το να ζει κάποιος εν όλω ή εν μέρει από τα χρήματα που αποφέρει η εκπόρνευση ενός άλλου προσώπου αποτελεί αδίκημα» επικεντρώνεται στη λέξη εκπόρνευση. Η εκπόρνευση εμπεριέχει υποχρεωτικά το στοιχείο του εξαναγκασμού ή της παραπλάνησης – αποπλάνησης. Αναφέρεται δηλαδή στους γνωστούς προαγωγούς που χρησιμοποιούν βία ή δόλο για να εξωθήσουν άτομα στην πορνεία. Ο νομοθέτης δεν είχε στο μυαλό του μια ιδιόρρυθμη περίπτωση σαν αυτή όπου ουσιαστικά υπάρχει μια επί ίσοις όροις σχέση κοπέλας και γραφείου, πελάτη και πράκτορα. Δεν εκπορνεύει ο πράκτορας, αλλά η κοπέλα τον εαυτό της. Ο πράκτορας τη

διευκολύνει στην εξεύρεση καλής και ασφαλούς εργασίας διαλέγοντας τους παρτενέρ της και εξασφαλίζοντας της ένα πολιτισμένο περιβάλλον (οδηγός, αυτοκίνητα κλπ). Πράγμα εξαιρετικά σημαντικό στο επικίνδυνο αυτό επάγγελμα. Πρόκειται για μια ιδιάζουσα περίπτωση μεσιτικού γραφείου ευρέσεως εργασίας όπου οι ασκούσες αυτή την επικίνδυνη εργασία την επέλεξαν χωρίς χρήση βίας και από την οποία μπορούν όποτε το θελήσουν να αποχωρήσουν.

Ως προς τους επιβαρυντικούς παράγοντες ο δικαστής υπογραμμίζει την απουσία αυθορμητισμού, τη μη συνειδητοποίηση της βαρύτητας της πράξης, τον προμελετημένο σχεδιασμό, και τη διάρκεια.

Ο αυθορμητισμός θα ήταν δύσκολο να υπάρχει σε ένα άτομο αυτής της ψυχοσύνθεσης και αυτής της μεθοδικότητας που κρατάει σε αρχείο ακόμα και το μήκος του πέους των πελατών του. Την βαρύτητα της πράξης δεν την συνειδητοποιεί γιατί δεν υπάρχει στη μορφή που ασκεί αυτό το επάγγελμα. Η διάρκεια δείχνει απ' εναντίας έναν άνθρωπο που δεν κρυβόταν ούτε από τις φορολογικές αρχές με τις οποίες είχε άριστες σχέσεις, σε αντίθεση πιθανόν με πολλούς συναδέλφους του δικαστή. Γι αυτό και μακροημέρευσε. Τέλος, ο προμελετημένος σχεδιασμός αποτελεί και αυτός απόδειξη της επιχειρηματικής του μεθοδικότητας που δεν θα του επέτρεπε ψυχολογικά να προβεί σε παρακινδυνευμένες παράνομες πράξεις.

Στην υπόθεση Labaye{πρόκειται για την υπόθεση που επέτρεψε ουσιαστικά τη λειτουργία των κλαμπ για «ομαδικό σεξ»} το Ανώτατο Δικαστήριο τόνισε ότι η ποινική ευθύνη δεν στηρίζεται στις προσωπικές αντιλήψεις του καθενός ούτε στις, συνταγματικά κατοχυρωμένες, θρησκευτικές πεποιθήσεις αλλά αναφέρεται στην παραβίαση κοινών αξιών τις οποίες ενστερνίσθηκε το σύνολο της καναδικής κοινωνίας. Για να επιβληθεί μια ποινή βάσει του ποινικού δικαίου, ο κατηγορούμενος πρέπει να έχει προσβάλλει αυτές τις κοινωνικές αξίες που έχουν αναγνωρισθεί επίσημα. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η καταδίκη κάποιου που προσέβαλλε τις αξίες ορισμένων ατόμων ή ομάδων.

Η ελεύθερη αγορά, τους κανόνες της οποίας ακολουθεί και ο Καναδάς, δέχεται την κοινή συναινέσει σύναψη συμφωνίας παροχής ερωτικών υπηρεσιών. Η ελευθερία της συμφωνίας περιορίζεται μόνο από τη στιγμή που παρεισφρέουν θρησκευτικές πεποιθήσεις. Αλλά το Ανώτατο Δικαστήριο τόνισε ότι η ποινική ευθύνη δεν στηρίζεται στις συνταγματικά κατοχυρωμένες, θρησκευτικές πεποιθήσεις. Εν τοιαύτη περιπτώσει δεν τίθεται θέμα. Αλλά ακόμα και αν ετίθετο πιστεύω πως πολύ λίγοι θρησκευόμενοι δεν θα προτιμούσαν μια τέτοια σχέση εργαζόμενου - μεσολαβητή από την βαρβαρότητα του παλαιού τύπου προαγωγού. Ακόμα και αυτοί οι λίγοι δεν θα αντιδρούσαν στην ορθότητα της σχέσης, αλλά στο επάγγελμα αυτό καθεαυτό. Όμως ακόμα και αυτό το καθαρά Χριστιανικό θέμα έχει λυθεί προ αιώνων από τον ίδιο τον Χριστό με τη συγχώρηση της πόρνης και τη ρήση ο αναμάρτητος πρώτος τον λίθον βαλέτω.

Πάντως, η καναδική νομολογία θεωρεί την προαγωγή ως σοβαρό αδίκημα για το οποίο, κατ' αρχάς, πρέπει να επιβληθεί ποινή κάθειρξης. Τα δικαστήρια πρέπει να δώσουν έμφαση στην καταγγελία της πράξης και την αποτροπή, ιδίως όταν πρόκειται για εκτεταμένη εμπορική επιχείρηση και άσχετα από την μη ύπαρξη ποινικού μητρώου ή άλλων επιβαρυντικών παραγόντων.

Προσωπικά, δεν είδα να αναφέρεται πουθενά εκτεταμένη εμπορική επιχείρηση, στρατός μπράβων ή άλλων ένοπλων υπαλλήλων, για να δικαιολογηθεί ο όρος προαγωγή. Η ύπαρξη οικονομικής οργάνωσης είναι θετική γιατί αποδεικνύει τον εμπορικό τρόπο που λειτουργούσε ο κατηγορούμενος και ενισχύει την άποψη πως πίστευε πως η επιχείρηση του ήταν νόμιμη, όπως και πράγματι ήταν παρά τα ψελλίσματα της ανακρίτριας και κάποιων ακόμα που έχω την υποψία πως δεν ελαύνονται από ανιδιοτελείς σκέψεις αλλά μάλλον από ιδεοληψίες.

Για όλους αυτούς τους λόγους δεν μπορεί να δεχθεί την πρόταση της υπεράσπισης για αναστολή η για έκτιση της ποινής στην κοινότητα και επιβάλλει ποινή φυλάκισης 2 χρόνων.

Η αλήθεια είναι πως πολύ πριν φτάσω στην ανάλυσή σου Αντώνη, είχα καταλήξει στα ίδια συμπεράσματα μ' εσένα. Δεν μου κάνει εντύπωση, γιατί σκέφτεσαι ανεξάρτητα, έξω από την «καθεστηκυία άποψη» που ευθύνεται για την παρακμή μας. Εδώ έχουμε να κάνουμε για μια ακόμα φορά με το θρίαμβο της υποκρισίας και της εκτέλεσης νόμων που δεν υφίστανται, αλλά το περιδεές δικαστικό σώμα είδε γραμμένους στον ουρανό της ασφάλειάς του. Όσο δεν απαλασσόμαστε από παρόμοια σύνδρομα, τόσο θα βυθιζόμαστε. Μερικές φορές έχω την εντύπωση πως όλα κινούνται σαν να υπακούουν σε μελλοντικές εντολές που ακόμα δεν ειπώθηκαν. Το περίεργο είναι πως όλοι τις ακούνε. Εκτός από πολύ λίγους. Και αυτό συμβαίνει ακόμα και σε ελάχισσα θέματα της καθημερινής ζωής. Για να συνηθίζουν άραγε στην τυφλή πειθαρχία τα υποζύγια;

Το πορτρέτο του Giguere αποτυπώνει έναν ιδιόρρυθμο άνθρωπο, ο οποίος ξεφεύγει σημαντικά από τις νόρμες. Είναι ένας ευπόλητος μέσος οικογενειάρχης και επιχειρηματίας. Παρ' όλα αυτά όταν χρεοκοπεί, αντί να παραιτηθεί και να αφηθεί στη μοίρα του όπως κάνουν οι περισσότεροι, αγωνίζεται να βγάλει τα προς το ζην. Με τελείως ανορθόδοξο τρόπο: Οργανώνει μια επιχείρηση – νόμιμο πορνείο με δικούς του κανόνες οι οποίοι δεν διαφέρουν από τους κανόνες οποιασδήποτε επιχείρησης, εκτός από πορνείο. Από μπακάλης – νταβατζής, θα έλεγε το λαδικό της γειτονιάς. Και όμως καταφέρνει μέσα από τον ορυμαγδό της πτώσης του να αναστηθεί σαν εκπεσών άγγελος που δεν απαρνείται το ήθος παρ' όλες τις κακοδαιμονίες που του έτυχαν. Πρόκειται για μια εντυπωσιακή μετάλλαξη ενός συνήθους αστού σε κάτι το τελείως ασυνήθιστο και πρωτοφανές, θα έλεγα. Οργανώνει το πορνείο του άκρως επαγγελματικά και τα κορίτσια του νιώθουν για πρώτη φορά στη ζωή τους χαρά όταν ασκούν το ταπεινό τους επάγγελμα. Τους εξασφαλίζει έναντι ασυνήθιστων μέχρι τότε για το χώρο οικονομικών θυσιών, ανθρώπινες συνθήκες εργασίας, καλές αμοιβές και σοφέρ. Κατά κάποιο τρόπο ο Giguere είναι ένας φιλέσπλαχνος πρωτοπόρος.

Δεν θα αναφερθώ εδώ στα στερεότυπα των – ενίοτε - καλών κοριτσιών που παραστράτησαν. Όλοι τα ξέρουμε. Θα αναφερθώ όμως σε κάποιες προσωπικές εμπειρίες από τα χρόνια που υπηρετούσα την show biz. Εκεί γνώρισα ανθρώπους που δεν θα συναναστρεφόμουν ποτέ με ιδίαν βούληση. Άλλωστε ήταν απόβλητοι του κύκλου. Ο ένας τη δεκαετία του '70, πειρατής στα μεσαία, επαγγελματίας όμως, έβγαζε πολλά λεφτά από πωλήσεις οικοπέδων μέσω των παράνομων ραδιοφωνικών διαφημίσεων του ερασιτεχνικού σταθμού του. Ήταν όμως και νταβατζής στο πανελλήνιο επίκεντρο της διαφθοράς, την Ομόνοια. Είχε πολλά κορίτσια κι έβγαζε και από εκεί πολύ πιο πολύ χρήμα. Αναρριχήθηκε ταυτόχρονα μ' εμάς, από άλλο δρόμο βέβαια, αλλά δεν κατάφερε να αποκτήσει τη φήμη του Jeronimo Groony. Έμεινε στη Γ' κατηγορία όπως πάντα Δεν το έβαλε κάτω, παρ' όλο που έβγαζε τόσα χρήματα από τις

άλλες «επιχειρήσεις» του ώστε να μην τον ενδιαφέρει η εμπορική πλευρά της show biz. Είχε, απλούστατα το ψώνιο του ραδιοφωνατζή, του δημιουργού, του καλλιτέχνη. Τον ενδιέφερε να εκπέμπει, να λέει με καμάρι πως ήταν κι αυτός «ερασιτέχνης», παρ' όλο που δεν ήταν. Αγωνιζόταν με πάθος να εκπέμπει, να θεωρεί τον εαυτό του κανονικό άνθρωπο, με χόμπι, ηθικές αξίες και φυσιολογική ζωή. Όταν εμείς πήραμε την άδεια εκπομπής, αυτός συνέχισε να εκπέμπει χωρίς άδεια και χωρίς ελπίδα. Ποιός θα τολμούσε να δώσει άδεια σ' έναν νταβατζή της Ομόνοιας; Η τελευταία ανάμνησή μου είναι από τον Υμηττό, την δεκαετία του '90 μια νύχτα που χιόνιζε, όταν έμεινε το αυτοκίνητό του κοντά στην κορυφή λίγο πριν τις κεραίες. Ήταν πάλι μόνος σαν τον λύκο και προσπαθούσε να ξεκολλήσει το αυτοκίνητό του από τα χιόνια για να φτάσει στις κεραίες. Τον ρώτησα αν θέλει βοήθεια. Θυμάμαι το χαμόγελό του και την ευγενική του άρνηση. Πέθανε λίγο αργότερα. Ακόμα όμως σκέφτομαι συχνά τον Λουμούμπα, τον διαβόητο πειρατή – νταβατζή της Ομόνοιας που έτρεμε ακόμα και η αστυνομία.

Από τότε κατάλαβα πως ακόμα και οι νταβατζήδες δεν είναι πάντα αυτό που φαίνονται.

Τέλος δεκαετίας του '80. Κοντός, στρουμπουλός, μάλλον αδέξιος και λίγο ντροπαλός. Δεν σου γέμιζε το μάτι. Ούτε και ο τηλεοπτικός σταθμός του έκανε σπουδαία πράγματα, παρ' όλο το πάθος τού Νικήτα στο εκπέμπειν. Από αλλού είχε αντλήσει την τεράστια περιουσία του. Ήταν εδώ και πολλά χρόνια παραγωγός πορνογραφικών ταινιών, ιδιοκτήτης κινηματογραφικών αιθουσών πορνογραφικού περιεχομένου και εταιριών τηλεφωνικού σεξ. Τον γνώρισα καλύτερα με τα χρόνια. Ήταν οικογενειάρχης και μάλιστα καλός οικογενειάρχης. Αγαπούσε τα δύο παιδιά του, ακόμα και τη γυναίκα του παρ' όλο που ήξερε «καλά» όλες τις σαρ του Ελληνικού σινεμά, όχι μόνο του πορνοσινεμά.... Επειδή οι άλλοι του κυκλώματος δεν τον έκαναν και πολύ παρέα, είχα την ευκαιρία να ακούσω τις εκ βαθέων εξομολογήσεις του και να δω έναν άνθρωπο με ενδιαφέρον και ευαισθησία. Ήταν περήφανος για τις παραγωγές του. Τις έβλεπε σαν επιχείρηση, αλλά και σαν 7<sup>η</sup> Τέχνη. Δεν ήξερε τίποτα άλλο να κάνει, αλλά αυτό που έκανε το αγαπούσε σαν τις εκπομπές της αποτυχημένης τηλεόρασής του. Ήταν φυσικά και παλιός, (αποτυχημένος κι' εδώ) ερασιτέχνης του ραδιοφώνου. Μόνο στα πορνό διέπρεψε στη ζωή του. Από τον Νικήτα, έμαθα όμως να μην περιφρονώ τις κατώτερες μορφές της Τέχνης, κατ' επέκταση και της ζωής. Έμαθα να σέβομαι και να εκτιμώ την προσπάθεια των ανθρώπων που τις θεραπεύουν. Μπορώ να σου πως έμαθα να ξεχωρίζω τις κοινές από τα αριστουργήματα του είδους,. Το μεγαλείο των υπαίθριων πλάνων, ιδίως των πλάνων με Ελληνικά καλοκαίρια. Μου κάνει εντύπωση που όλες οι σχετικές διαφημίσεις τονίζουν: *Always summer!*

Έτσι δεν δυσκολεύομαι να διακρίνω τις κρυφές αρετές του ταπεινόφρονα κυρίου Giguere. Ιδίως αν τις συγκρίνω με τους φοβισμένους δικαστές και τις ιδεοληπτικές ανακρίτριες. Αργότερα συνειδητοποίησα πως ήταν πάρα πολλοί οι μεγάλοι καλλιτέχνες και λογοτέχνες που ασχολήθηκαν επαγγελματικά με την πορνογραφία χωρίς να έχουν ανάγκη από χρήματα, μόνο από αγάπη στο είδος, και χωρίς καθόλου να ντρέπονται για τα δημιουργήματά τους. Σου θυμίζω τον Guillaume Apollinaire, τον Εμπειρικό, να μη πω και τον Lewis Carol (Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων), ο οποίος ήταν και μεγάλος φωτογράφος της εποχής του, που σκανδάλισε τον κόσμο με τις «φωτογραφίες των κοριτσιών».

Αυτές τις μέρες γνωστοποιήθηκε πως ο μεγαλύτερος κατά πολλούς ποιοτικός σκηνοθέτης της εποχής μας, ο Lars von Trier Χρυσός Φοίνικας στο Φεστιβάλ των Κανών κλπ), ετοιμάζει την επόμενη επίσημη ταινία του. Είναι ένα καθαρόαιμο πορνό.

*Έχει ήδη έτοιμο υλικό 8 ωρών (!) και δηλώνει ενθουσιασμένος με το νέο του έργο. Φυσικά έχει ήδη ξεσπάσει σάλος στους γαντζωμένους της διανόησης. Μετά από αυτό, τι να μας πει ο δικαστής και η ανακρίτρια για τον καημένο τον Giguere...*

\*

### **Σχόλια Καθ. Γεωργίας Καλαπόδη**

*Στη συγκεκριμένη υπόθεση θα ήθελα να κάνω τις εξής παρατηρήσεις:*

*Νομίζω ότι κατανοούμε όλοι ότι κάποιος που ασχολείται για έξη συνεχή χρόνια με δίκτυο πορνείας που αποφέρει κέρδη (μικρά ή μεγάλα δεν έχει σημασία εφόσον αναφερόμαστε σε εμπορική επιχείρηση) δε δρα με αφέλεια, ούτε έχει άγνοια νόμου. Παρά το ότι η προαγωγή αποτελεί σοβαρό ποινικό αδίκημα στο καναδικό Π.Κ η ποινή που επιβάλλεται από το δικαστή είναι ήπια αναγνωρίζοντας ως ελαφρυντικούς λόγους αυτούς που αναφέρεις, και σωστά κατά την άποψή μου πράττει. Το ζήτημα που εδώ τίθεται δεν είναι μόνο η τιμωρία ενός δράστη, αλλά τι τελικά θεωρείται νόμιμο και παράνομο ειδικά όταν πρόκειται για σεξουαλικά αδικήματα, όπως η πορνεία, η προαγωγή, ο βιασμός κ.λ.π.*

*Πιστεύω ότι οι δράσεις που τιμωρούνται από το νόμο δεν σχετίζονται μόνο με τη κοινωνική ηθική (όπου πολλές φορές τα όρια της με τις νόμιμες δράσεις είναι δυσδιάκριτα) αλλά και με το ότι ο νόμος είτε είναι αρκετές φορές σχεδιασμένος με ανδροκρατικά και ρατσιστικά κριτήρια, ή κατά την απονομή της ποινικής δικαιοσύνης τέτοια κριτήρια ενυπάρχουν στις δικαστικές αποφάσεις. Μπορούμε άραγε να μιλάμε για "αφελή και ανώδυνη προαγωγή" ή για "ηθελημένη", "ασφαλή" και "χαρούμενη" πορνεία? Ο "μεγάλος πειρασμός" της πορνικής συνέντευξης (θα συμφωνήσω μαζί σου) ότι υπάρχει στον άνδρα, το ερώτημα είναι γιατί αδυνατεί να βιώσει ολοκληρωμένα τον ερωτισμό του και αποζητά τη πορνική σχέση. Εδώ νομίζω ότι πέρα από τους ατομικούς λόγους ( που μπορεί να είναι αυτοί που αναφέρεις, ή πολλοί άλλοι) πρέπει να εξετάσουμε τις σχέσεις των δύο φύλων ως ένα αυτόνομο ζήτημα για να αποδώσουμε την πραγματικότητα των εγκληματικών συμπεριφορών που σχετίζονται με τη πορνεία.*

### **Επίμετρο**

Το ιδιαίτερα παράδοξο είναι ότι οι θέσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης του Καναδά (Μέλους της συντηρητικής Κυβέρνησης) ευθυγραμμίζονται με τις απόψεις των ριζοσπαστικών» φεμινιστριών που στοχεύουν την κατάργηση της πορνείας το να θεωρηθεί η γυναίκα ως θύμα και να ποινικοποιηθεί η ζήτηση. Στο σημείο αυτό και εν είδει επίμετρου θα παραθέσουμε το πορτραίτο των τριών γυναικών που ζήτησαν να κηρυχθούν αντισυνταγματικά τα άρθρα. Αυτό δείχνει ότι δεν θεωρούν όλες οι εκδιδόμενες τον εαυτό τους θύμα σε μια υπερκαταναλωτική κοινωνία όπου το σεξ έχει ευτελισθεί και εμπορικοποιηθεί μαζί με τόσες άλλες αξίες.

**Terri Jean Bedford** est née en 1959 à Collingwood, en Ontario. En 2010, elle se prostituait depuis 14 ans et avait travaillé dans différentes villes canadiennes. Elle a été tour à tour prostituée dans la rue, employée de salon de massage, escorte, propriétaire et directrice d'une agence d'escortes, puis dominatrice. Elle a connu une enfance et une adolescence difficiles pendant lesquelles elle a subi divers types de

violence. Elle a également été victime d'actes de violence pendant ses années de prostitution, surtout, a-t-elle expliqué, lorsqu'elle travaillait dans la rue. Elle en conclut que la prostitution pratiquée à l'intérieur est moins risquée que la prostitution dans la rue, même si elle reconnaît que la sécurité à l'intérieur peut varier d'un lieu à l'autre. M<sup>me</sup> Bedford a été déclarée coupable d'avoir tenu et habité une maison de débauche, deux infractions qui lui ont valu des amendes et une peine d'emprisonnement de 15 mois.

Lorsqu'elle dirigeait un service d'escortes dans les années 1980, M<sup>me</sup> Bedford prenait diverses mesures de sécurité, dont les suivantes. Assurer la présence sur place d'une autre personne lors de la visite d'un nouveau client; faire en sorte que la prostituée soit amenée au lieu de rendez-vous, puis en soit ramenée par son petit ami, son mari ou un chauffeur; appeler l'hôtel où le rendez-vous est donné pour vérifier le nom du client et le numéro de sa chambre; composer le numéro de téléphone du client pour s'assurer que c'était le bon lorsque la rencontre avait lieu chez le client; refuser tout rendez-vous à un client qui semblait intoxiqué; s'assurer que le numéro de carte de crédit correspondait au nom du client. Pour autant qu'elle sache, aucune de ses employées n'a été victime d'actes de violence de la part de clients pendant cette période. À un certain moment au cours des années 1990, M<sup>me</sup> Bedford a ouvert le « Bondage Bungalow » où elle a offert des services de dominatrice. Elle y a également pris des mesures de sécurité et n'a connu qu'un seul incident de [TRADUCTION] « violence véritable » (décision de première instance, par. 30).

Pour l'heure, M<sup>me</sup> Bedford ne se livre pas à la prostitution. Elle aimerait reprendre ses activités de dominatrice dans un lieu sûr, à l'intérieur, mais elle craint d'engager alors sa responsabilité criminelle. Elle ajoute ne pas vouloir non plus que ses collaborateurs s'exposent à des accusations de proxénétisme.

Née en 1979 à Montréal, **Amy Lebovitch** a grandi dans une famille stable et a fréquenté le cégep et l'université. Elle se livre actuellement à la prostitution. Elle a commencé vers 1997 et a travaillé dans plusieurs villes du Canada. Elle s'est d'abord prostituée dans la rue, puis comme escorte et, enfin, dans une maison fétichiste. Elle s'estime chanceuse de n'avoir jamais été victime de violence au cours des années où elle a travaillé dans la rue. Elle a quitté ce milieu pour devenir escorte après avoir vu les blessures infligées à d'autres prostituées de la rue et avoir entendu le récit des actes de violence commis à leur endroit. M<sup>me</sup> Lebovitch soutient qu'elle se sent davantage en sécurité lorsqu'elle se livre à la prostitution à l'intérieur. Selon elle, les incidents qui s'y produisent malgré tout sont essentiellement attribuables à une mauvaise gestion. Elle n'a connu qu'un seul cas de violence digne de mention, qu'elle n'a toutefois pas dénoncé de crainte d'attirer l'attention de la police sur ses activités et d'être accusée au criminel.

À l'heure actuelle, M<sup>me</sup> Lebovitch se prostitue essentiellement chez elle, de manière autonome. Elle prend diverses précautions, dont s'assurer que le numéro de téléphone du client n'est pas masqué, refuser un client qui semble ivre, intoxiqué ou par ailleurs rebutant, s'enquérir au départ des attentes du client, lui demander son nom au complet et vérifier son identité à l'assistance annuaire, obtenir des références d'un client fiable et appeler un tiers — son « ange gardien » — à l'arrivée du client et peu avant qu'il ne parte. M<sup>me</sup> Lebovitch craint d'être accusée et déclarée coupable de tenir une maison de débauche et que sa demeure soit confisquée en conséquence. Elle affirme



que la peur d'être accusée au criminel l'a parfois amenée à travailler dans la rue. Elle craint également que son conjoint ne soit accusé de proxénétisme. Elle n'a jamais fait l'objet d'accusations au pénal. Elle est porte-parole bénévole de l'organisme Sex Professionals of Canada (« SPOC ») et consigne par ailleurs les incidents que lui signalent des prostituées victimes de violence ou de vol de la part de clients. M<sup>me</sup> Lebovitch dit aimer son travail et n'entend pas en changer dans un avenir prévisible.

Née en 1958 à Moncton, au Nouveau-Brunswick, **Valerie Scott** est actuellement directrice administrative de SPOC. Elle ne travaille plus comme prostituée, mais elle l'a fait, à l'intérieur, chez elle ou dans des chambres d'hôtel, dans la rue et dans des salons de massage. Elle a aussi dirigé une petite agence d'escortes. Elle n'a jamais été accusée de la moindre infraction criminelle. Lorsqu'elle travaillait chez elle, elle soumettait tout nouveau client à une évaluation préalable lors d'une rencontre dans un lieu public. Elle n'a alors jamais eu d'ennuis graves. Vers 1984, les craintes accrues suscitées par le VIH/SIDA l'ont amenée à travailler dans la rue car les clients qu'elle recevait chez elle se croyaient dispensés du port du condom. Dans la rue, elle a été l'objet de menaces de violence ainsi que d'agressions verbales et physiques. Elle fait état de certaines précautions que les prostituées de la rue prenaient avant l'adoption des dispositions interdisant la communication, dont le travail à deux ou à trois ou la prise ostensible du numéro de plaque du client par une autre prostituée afin que ce dernier sache qu'on pouvait le retracer si les choses tournaient mal.

M<sup>me</sup> Scott a été militante. Elle a notamment fait campagne contre le projet de loi C-49 (dont est issue la disposition actuelle interdisant la communication). Elle dit qu'après l'interdiction de la communication, la Canadian Organization for the Rights of Prostitutes (« CORP ») a commencé à recevoir des appels de prostituées qui constataient une répression policière accrue et un plus grand nombre d'incidents avec des clients. C'est pourquoi elle a participé à la mise sur pied à Toronto d'un centre d'aide aux prostituées dont les services étaient offerts sur place et au téléphone. Dès la première année, M<sup>me</sup> Scott s'est entretenue avec environ 250 prostituées dont les principaux sujets de préoccupation étaient la violence des clients et les conséquences juridiques d'une arrestation. En 2000, elle a créé SPOC afin de donner une nouvelle impulsion au travail entrepris par la CORP. C'est à titre de directrice administrative de cet organisme qu'elle a témoigné en 2005 devant le Sous-comité parlementaire de l'examen des lois sur le racolage. Au fil des ans, elle se serait entretenue avec environ 1 500 femmes qui se livrent à la prostitution. Si les appelantes ont gain de cause, M<sup>me</sup> Scott aimerait se mettre à son compte et offrir des services de prostitution à l'intérieur. Elle reconnaît qu'un client peut se révéler dangereux tant à l'intérieur qu'à l'extérieur, mais elle prendrait des précautions, comme la vérification de l'identité du client, la présence d'une autre personne à proximité qui puisse intervenir au besoin lors d'un rendez-vous et l'embauche d'un garde du corps.

Les trois demanderesse ont demandé, sur le fondement de l'al. 14.05 (3 g.1) des *Règles de procédure civile*, R.R.O. 1990, Règl. 194, que les dispositions qui limitent la prostitution soient déclarées inconstitutionnelles. Le dossier de preuve compte plus de 25 000 pages et 88 volumes. La preuve par affidavit s'accompagne d'une foule d'études, de rapports, d'articles de journaux, d'extraits de textes de loi et des Débats de la Chambre des communes, et de nombreux.